

መዝገበ

ሃይማኖት

ዩህኝ ፡ መዝገበ ፡ ሃይማኖት ፡ የተባለኝ ፡ መጽሐፍ ፡
 የእመቤታችን ፡ የወለዲታ ፡ አምላክ ፡ ቅድስት ፡ ማርያም ፡
 ክብረ ፡ በዓል ፡ የዳግማዊ ፡ ምኒልክ ፡ ያርባ ፡ አምስተኛ ፡
 ዓመት ፡ በዓለ ፡ ዕረፍት ፡ በተባበረበት ፡ ታኅሣሥ ፡ ፫ ፡ ቀን ፡
 ከሊቀ ፡ ሊቃውንት ፡ መሐሪ ፡ ትርፌ ፡ ተዘጋጅታ ፡ ለም
 እመናን ፡ ተሰጠኝ ።

ተንትመ ፡ ዝንቱ ፡ መጽሐፍ ፡ በዕሥራ ፡ ወስቡቡ ፡ ዘመነ ፡ መንግሥት ፡
 ለቀዳማዊ ፡ ኃይለ ፡ ሥላሴ ፡ ን ፡ ን ፡ ዘኢትዮጵያ ።

ወበላብዕ ፡ ዘመነ ፡ ሊቀ ፡ ጵጵስናሁ ፡ ለብዑዕ ፡ ሊቀ ፡ ጳጳሳት ፡ አቡነ ፡
 ባስልዮስ ፡

አዲስ ፡ አበባ ፡ ታኅሣሥ ፡ ፪ ፡ ቀን ፲፱፻፶ ፡ ዓ. ም.

በትንሣኤ ዘጉባኤ ማተሚያ ቤት ታተመ ።

ግርማዊ ቀዳማዊ ኃይለ ሥላሴ ንጉሠ ነገሥት ለ
ዘኢትዮጵያ ለ

ገርግዳት እቲን መንግ ።

ለፀላ መርዕድ እገግኛ አሰፋ ወሰን

ብፁዕ ኣቡነ ጳጳሳዮስ ሊቀ ጳጳሳት ።
 ዘኢትዮጵያ ።

ጸ ሎ ት ።

እግዚአብሔር ፡ ፈጣሪያችን ፡ ሆይ ፣ ዛሬ ፡ በዚች ፡
 ዕለት ፡ የእናትህ ፡ የቅድስት ፡ ድንግልን ፡ ወደቤተ ፡
 መቅደስ ፡ መግባቷን ፡ ምክንያት ፡ በማድረግ ፡ በምት
 መሰገንበት ፡ ቦታ ፡ በቤተ ፡ ክርስቲያን ፡ ለተሰበሰቡ ፡
 ሕዝብክ ለወንድሞ ፡ ለሴቶችም ፡ ጸጋህን ፡ እንድ
 ታድላቸው ፡ እንለምንሃለን ።

ፈጣሪያችን ፡ ሆይ ፡ ለብዙ ፡ ጥበብህ ፡ ምስጋና ፡ ይገባል ።

በሰው ፡ አእምሮ ፡ ለማይመረመር ፡ ሰውን ፡ ላስ
 ገኘ ፡ ፍቅርህ ፡ ምስጋና ፡ ይገባል ፡ ረቂቅ ፡ ምሥጢ
 ርህ ፡ የሚገኝበት ፡ የተወደደ ፡ ጌትነትህን ፡ በልብና
 ችን ፡ እንድታሳድር ፡ እንለምንሃለን ። ስለ ፡ አላዘር ፡
 ያለቀስህና ፡ አንብአ ፡ ኃዘንን ፡ ያፈሰስህ ፡ አቤቱ ፡ ጸሎ
 ታችንን ፡ ተቀበል ፡ በመልዕልተ ፡ መስቀል ፡ በተቀበ
 ልኸው ፡ መከራ ፡ ደዌ ፡ ኅጢአታችንን ፡ አርቅ ። ደግ
 ችንን ፡ ከቅዱስ ፡ ደምህ ፡ ጋራ ፡ አንድ ፡ አድርግልን ።
 ከክቡር ፡ ሥጋህ ፡ የሚገኝ ፡ መዓዛ ፡ ሕይወትህን ፡ ከሥ
 ጋችን ፡ ጋራ ፡ አንድ ፡ አድርግልን ።

ከአይሁድ ፡ የጠጣኸውም ፡ መራራ ፡ ከርቤ ፡ ጽኑ ፡
 ኅጢአት ፡ ሠርታ ፡ የተገዙዳች ፡ ነፍሳችንን ፡ ጣዕመ ፡
 ጸጋን ፡ እንድታገኝ ፡ ያድርጋት ።

በመልዕልተ ፡ መስቀል ፡ የተዘረጋ ፡ ሥጋህ ፡ ሕሊናች
 ነን ፡ በተዘክሮ ፡ እንዲኖር ፡ ያድርገው ። በአይሁድ ፡

ዘንድ ፡ በቀኖት ፡ የተያዙ ፡ እጆችህ ፡ ከማእዘን ፡ ጎጠ
አት ፡ እንድንፈታ ፡ ያድርጉን ።

በአይሁድ ፡ ዘንድ ፡ ተዋርዶንና ፡ የሚያጸይፍ ፡
ምራቅን ፡ የተቀበለ ፡ ፊትህ ፡ በጎጠአት ፡ ያደራ ፡ የጠ
ቁረ ፡ ፊታችንን ፡ በጸጋህ ፡ ብርሃን ፡ ብሩህ ፡ እንዲያ
ደርገው ፡ እንለምንሃለን ።

የሀብታትና ፡ የምሥጢራት ፡ መገኛ ፡ ፈጣሪያችን ፡
ክርስቶስ ፡ ሆይ ፡ በንስሐ ፡ ወደጌትነትህ ፡ መመለስን ፡
እንድትወጡን ፡ እንለምንሃለን ።

የሚያዘን ፡ የሚቁረቁር ፡ በጎ ፡ ልቡናን ፡ ሰጠን ፡
አንተን ፡ ጌትነትህን ፡ በፍቅር ፡ ለመሻት ፡ ከዚህ ፡
ዓለም ፡ እንለይ ፡ ዘንድ ።

አቤቱ ፡ ይህን ፡ ሁሉ ፡ ለመሥራት ፡ ጸጋን ፡ አሳድ
ርብን ። ድንግል ፡ ሆይ ፡ ኃይል ፡ ያለው ፡ ሰው ፡
ኃይል ፡ ለሌለው ፡ ቤዛ ፡ እንዲሆነው ፡ ኃጥእም ፡ በጻ
ድቅ ፡ ጸሎት ፡ እንዲድን ፡ ንጽሐ ፡ ድንጋሌሽ ፡ ለኃ
ጢአታችን ፡ ቤዛ ፡ እንዲሆን ፡ ከልጅሽ ፡ ትለምኛልን ፡
ዘንድ ፡ እንለምንሻለን ።

ድንግል ፡ ሆይ ፡ ያለአንቺ ፡ ጸሎት ፡ ሊረዳን ፡ ያለ
ልጅሽም ፡ ይቅር ፡ ሊለን ፡ የሚቻለው ፡ የለምና ፡ በመ
ዓልትም ፡ በሌሊትም ፡ ለምኛልን ።

ድንግል ፡ ሆይ ፡ በተወለድሽ ፡ በሦስት ፡ ዓመት ፡ ወደ
ቤተ ፡ መቅደስ ፡ ገብተሽ ፡ ተረሥኑ ፡ ተረሥኑ ፡ የሚል ፡
የምስጋናን ፡ ቃል ፡ እንደሰግሽ ፡ የሚገባንን ፡ ሠር

ተን ፡ “ንዑ ፡ ጎቤየ ፡ ቡሩካኑ ፡ ለአቡየ” ፡ የሚል ፡
ቃል ፡ ያሰማን ፡ ዘንድ ፡ ልጅሽን ፡ እንድትለምኛልን ፡
እንለምንሻለን ። ድንግል ፡ ሆይ ፡ የኢትዮጵያ ፡ ንጉሠ ፡
ነገሥት ፡ ቀዳማዊ ፡ ኃይለ ፡ ሥላሴን ፡ በመከራው ፡
ጊዜ ፡ ጋሻ ፡ በጠላትም ፡ ፊት ፡ ግርማ ፡ በባዕድም ፡
አገር ፡ የድኅነት ፡ መጠጊያ ፡ ሆነሽ ፡ እንደ ፡ ሠወር
ሽው ፡ ዘሬም ፡ ንዋየ ፡ ክብር ፡ አድርገሽው ፡ ጠላቶቹን ፡
ሁሉ ፡ በአግሩ ፡ ርግጥ ፡ በአጁ ፡ ጭብጥ ፡ አድርጎ ፡
ጠላቶቹን ፡ ያስገዛለት ፡ ዘንድ ፡ ልጅሽን ፡ እንድትለምኛ
ልን ፡ እንማልድሻለን ።

ድንግል ፡ ሆይ ፡ ንግሥታችን ፡ ወለተ ፡ ጊዮር
ጊስን ፡ ሁሉን ፡ በማይረሳ ፡ በልጅሽ ፡ ዘንድ ፡ አሳስ
ቢልን ።

አቤቱ ፡ ጌታችን ፡ ኢየሱስ ፡ ክርስቶስ ፡ ሆይ ።

ለሰው ፡ ሁሉ ፡ ቅን ፡ ልቡናን ፡ ትሑት ፡ ሰብእ
ናን ፡ ሰጥተህ ፡ ለስምህ ፡ እንዲገዛ ፡ ጌትነትህን ፡ እንዲ
ያገለግል ፡ ታደርገው ፡ ዘንድ ፡ እንለምንሃለን ። ልዑላን ፡
ውሉደ ፡ መንግሥትን ፡ መሳፍንቱን ፡ መኳንንቱን ፡
ሕዝብ ፡ ክርስቲያኑን ፡ በምግባር ፡ በሃይማኖት ፡ እንድ
ታጸናልን ፡ እንለምንሃለን ።

የኢትዮጵያ ፡ ሊቀ ፡ ጳጳሳት ፡ አባ ፡ በስልዮስን ፡
በረድኤትህ ፡ ጠብቅልን ፡ ጳጳሳቱን ፡ ቀሳውስቱንና ፡ ዲያ
ቆናቱን ፡ ላንተ ፡ የበቁ ፡ አገልጋዮች ፡ እንድታደርግ
ልን ፡ እንማልድሃለን ።

አገራችን ፡ ኢትዮጵያን ፡ በነጻነቷ ፡ ጠብቅልን ።
አሜን ።

መ ግ ቢ ያ ።

ምዕመናን ፣ ሆይ ፣ አምስቱ ፣ አዕማደ ፣ ምሥጢር ፣
ከብሉይና ፣ ከሐዲስ ፣ ከመጻሕፍተ ፣ ሊቃውንትም ፣ አወ
ጣጥተን ፣ በዚች ፣ መጽሐፍ ፣ አዘጋጅተን ፣ ማቅረባችን፤
አንብባችሁ ፣ ሃይማኖታችሁን ፣ እንድትረዱባት ፣ ሕጻ
ናትም ፣ እንዲማሯት ፣ ስለሆነ ፣ ዘጸምዓ ፣ ይምጻእ ፣
ኅቤዩ ፣ ወይስተይ ፣ የተጠማ ፣ ወደእኔ ፣ ይምጣና ፣ ይጠጣ
ያለው ፣ ስለትምሕርት ፣ መሆኑን ፣ አስባችሁ ፣ በማንበብ ፣
እንድትጠቀሙባት ፣ በትሕትና ፣ ትለመናላችሁ ።

በስመ ፣ አብ ፣ ወወልድ ፣ ወመንፈስ ፣ ቅዱስ ፣ ኦሪጵ ፣
አምላክ ፣ አሜን ።

በአብ ፣ በወልድ ፣ በመንፈስ ፣ ቅዱስ ፣ ስም ፣ አምነን ፣ ጌቱን ፣
አዕማደ ፣ ምሥጢር ፣ ለምዕመናን ፣ እናስረዳለን ።

ጳጳ ፣ አንቀጽ ።
ምሥጢር ፣ ሥላሴ

ሥላሴ ፣ በስም ፣ በአካል ፣ በግብር ፣ በሰው ፣ በባሕ
ርይ ፣ በህልውና ፣ በፈቃድ ፣ በሥልጣን ፣ በአገዛዝ ፣ አንድ ፣
ይባላል ። ሦስት ፣ ሲሆኑ ፣ አንድ ፣ አንድም ፣ ሲሆኑ ፣ ሦስት ፣
መሆናቸውን ፣ ቅዱሳት ፣ መጻሕፍት ፣ ያስረዱናል ። አራት ፣
ዘፍጥረት ፣ ንግበር ፣ ሰብአ ፣ በአርአያነ ፣ ወበአምሳሊነ ፣ እግ
ዚአብሔር ፣ ሰውን ፣ በአርያኦችንና ፣ በአምሳላችን ፣ እንፍ
ጠር ፣ አለ ፣ ይላል ፣ ምዕ ፣ ጳ ፣ ቀ ፣ ጳ ፣ ንግበር ፣ ያለው ፣
ሦስትነታቸውን ፣ አርአያነ ፣ ያለው ፣ አንድነታቸውን ፣
ያስረዳል ። ዳግመኛም ፣ ንዑ ፣ ንረድ ፣ ወንክዐው ፣ ነገ
ሮመ) ፣ ኑ ፣ እንወረድና ፣ ቋንቋቸውን ፣ እንበትነው ፣ አንዱ ፣
ያንዱን ፣ ነገር ፣ እንዳይሰማ ፣ ይላል ። ምዕ ፣ ፲፩ ፣ ቀ ፣ ፯ ።
ኑ ፣ እንወረድ ፣ ያለው ፣ አንድነታቸውንና ፣ ሦስትነታቸ
ውን ፣ ያስረዳል ።

አራት ፣ ዘፀአትም ፣ አነ ፣ ውእቱ ፣ አምላክ ፣ አበዊስ ፣
አምላክ ፣ አብርሃም ፣ ወአምላክ ፣ ይስሐቅ ፣ ወአምላክ ፣ ያፆ
ቆብ) ፣ እኔ ፣ የአብርሃም ፣ የይስሐቅ ፣ የያዕቆብ ፣ አምላክ ፣
የአባቶችህ ፣ አምላክ ፣ እኔ ፣ ነኝ ፣ ይላል ። አነ ፣ ውእቱ ፣
ያለው ፣ አንድነታቸውን ፣ ሦስት ፣ ጊዜ ፣ አምላክ ፣ አምላክ
ያለው ፣ ሦስትነታቸውን ፣ ያስረዳል ።

ዳዊትም ፡ ሣህሉ ፡ ለእግዚአብሔር ፡ መልአ ፡ ምድረ ፡
 ወበቃለ ፡ እግዚአብሔር ፡ ጸንዖ ፡ ሰማያት ፡ ወእምስትን
 ፋሰ ፡ አፋሁ ፡ ከሉ ፡ ጎይሎሙ) ፡ የእግዚአብሔር ፡ ቸር
 ነቱ ፡ ምድርን ፡ መላ ፡ በእግዚአብሔር ፡ ቃልም ሰማዮች ፡
 ተፈጠሩ ፡ (ጸኑ) ፡ ሠራዊቶቻቸውም ፡ በአፋ ፡ እስትንፋስ ፡
 ብሏል ፡ መዝ ፡ ፱፻ ፡ ቀ ፡ ፭ ፡ ሣህሉ ፡ ያለው ፡ ወልድ ፡
 እግዚአብሔር ፡ ያለው ፡ አብ ፡ እስትንፋስ ፡ ያለው ፡ መን
 ፈስ ፡ ቅዱስ ፡ መሆናቸውን ፡ ያስረዳል ።

ዳግመኛም ፡ ዐቢይ እግዚአብሔር ፡ ወዐቢይ ፡ ኃይሉ ፡
 ወአልቦ ፡ ጉልቀ ፡ ለጥበቢሁ) ፡ እግዚአብሔር ፡ ታላቅ ፡
 ነው ፡ ጉልበቱም ፡ እጅግ ፡ ናት ፡ ለዕውቀቱም ፡ ልክ ፡ የላ
 ትም ፡ ብሏል ፡ መዝ ፡ ፻፵፮ ፡ ቀ ፡ ፭ ፡ እግዚአብሔር ፡ አብ
 ኃይሉ ፡ ወልድ ፡ ጥበቢሁ ፡ መንፈስ ፡ ቅዱስ ፡ ነው ። ኢሳይያ
 ስም ፡ በዓመተ ፡ ሞተ ፡ አዝያን ፡ ንጉሥ ፡ ርኢክዎ ፡ ለእግዚ
 አብሔር ፡ ልዑል ፡ እንደ ፡ ይነብር ፡ ዲበ ፡ መንበር ። ወሱራ
 ፊል ፡ ይቀውሙ ፡ ዓውዶ ፡ ለለአሐዱ ፡ በበስድስቱ ፡ ክን
 ፊሆሙ ፡ በ፪ቱ ፡ ክነፊሆሙ ፡ ይከድኑ ፡ ገጸሙ ፡ ወበክ፪ቱ ፡
 ክነፊሆሙ ፡ ይከድኑ ፡ እግሮሙ ፡ ወበ፪ቱ ፡ ክነፊሆሙ ፡
 ይሠሩ ፡ አንጸረ ፡ ጎቡረ ፡ ወይብሉ ፡ ቅዱስ ፡ ቅዱስ ፡ ቅዱስ ፡
 እግዚአብሔር ፡ ጸባዖት ፡ ፍጹም ፡ መልአ ፡ ሰማያት ፡
 ወምድረ ፡ ቅድሳተ ፡ ስብሐቲክ ።

ንጉሡ ፡ አዝያን ፡ በሞተ ፡ ጊዜ ፡ ልዑል ፡ እግዚአብ
 ሔርን ፡ በዙፋኑ ፡ ላይ ፡ ተቀምጦ ፡ አየሁ ። ሱራፊልም ፡
 በዙሪያው ፡ ቁመው ፡ ነበረ ፡ ለያንዳንዱ ፡ ስድስት ፡ ክንፍ ፡
 ነበራቸው ፡ በሁለት ፡ ክንፍ ፡ ፊቱን ፡ ሸፈነ ፡ በ፪ ፡ ክንፍ ፡

እግሮቹን ፡ ሸፈነ ፡ በ፪ ፡ ክንፍም ፡ ይበር ፡ ነበር ። አንዱ ፡
 ለአንዱ ፡ ይጮኽ ፡ ነበረ ፡ እንዲህ ፡ ሲል ፡ “ቅዱስ ፡ ቅዱስ ፡
 ቅዱስ ፡ እግዚአብሔር ፡ የሠራዊት ፡ ጌታ ፡ ምድር ፡
 ሁሉ ፡ ምስጋናን ፡ መላች ፡ ምዕ ፡ ፯ ፡ ቀ ፡ ፪ ፡ ሦስት ፡
 ጊዜ ፡ ቅዱስ ፡ ያለው ፡ ሦስትነታቸውን ፡ ስብሐቲክ ፡
 ያለው ፡ አንድነታቸውን ፡ ያስረዳል ።

በወንጌልም ፡ “ሐሩ ፡ ወመሀሩ ፡ ከሉ ፡ አሕዛብ ፡
 ወእንዘ ፡ ታጠምቅዎሙ ፡ በሉ ፡ በስመ ፡ አብ ፡ ወወ
 ልድ ፡ ወመንፈስ ፡ ቅዱስ” ፡ ሐዳችሁ ፡ አሕዛብን ፡ ሁሉ ፡
 አስተምሩና ፡ አጥምቋቸው ፡ በአብ ፡ በወልድ ፡ በመ
 ንፈስ ፡ ቅዱስ ፡ ስም ፡ ብሏል ፡ ማቴ ፡ ምዕ ፡ ፳፰ ፡ ቀ ፡ ፲፱ ።

፪ኛ ፡ በአካል ፡ በስም ፡ በግብር ፡ ሦስትነታቸው ፡ እን
 ደምን ፡ ነው ፡ ቢሉ ፡ በስም ፡ ሦስትነታቸው ፡ አብ ፡ አብ ፡
 ይበላል ፡ እንጂ ፡ ወልድ ፡ መንፈስ ፡ ቅዱስ ፡ አይበልም ። ወል
 ድም ፡ ወልድ ፡ ይበላል ፡ እንጂ ፡ አብ ፡ መንፈስ ፡
 ቅዱስ ፡ አይበልም ። መንፈስ ፡ ቅዱስም ፡ መንፈስ ፡
 ቅዱስ ፡ ቢባል ፡ እንጂ ፡ አብ ፡ ወልድ ፡ አይበልም ።
 ይህንንም ፡ ሲያስረዳ ፡ ጌታ ፡ በወንጌል ፡ ወእንዘ ፡ ታጠ
 ምቅዎሙ ፡ በሉ ፡ በስመ ፡ አብ ፡ ወወልድ ፡ ወመን
 ፈስ ፡ ቅዱስ ፡ ብሏል ፡ ማቴ ፡ ምዕ ፡ ፳፰ ፡ ቀ ፡ ፲፱ ።

ዮሐንስም ፡ በራእዩ ፡ ወእጽሕፍ ፡ ላዕሌሁ ፡ ስሞ ፡
 ለአምላኪያ ፡ ወስመ ፡ ሀገሩ ፡ ሐዳስ ፡ ኢየሩሳሌም ፡
 እንተ ፡ ትወርድ ፡ እምሰማይ ፡ እምኅበ ፡ አምላኪያ ፡
 ወስምየኒ ፡ ሐዳስ ፡ የአምላኬን ፡ ስም ፡ እጽፍበታ
 ለሁ ፡ የአምላኬንም ፡ አገር ፡ ስም ፡ እዲም ፡ አዲስቱ

ኢየሩሳሌም ፡ ከሰማይ ፡ የምትወርድ ፡ ከአምላኬ ፡ ዘንድ ፡
አዲሱንም ፡ ስሜን ፡ እጽፍባታለሁ ፡ ምዕ ፡ 1 ፡ ቀ ፡ 1 ፡ ይ ።
ዳግመኛም ፡ ወእምን ፡ ቆመ ፡ ዝነኩ ፡ በግዕ ፡ ላዕለ ፡
ደብረ ፡ ጽዮን ፡ ወምስሌሁ ፡ 1 ፡ ቱ ፡ ወ ፡ ሆተዩዩ ፡ ወ ፡ ዓደ ፡
እለ ፡ ጽሑፍ ፡ ውስተ ፡ ፍጽሞሙ ፡ ስሙ ፡ ወስመ ፡
አቡሁ ፡ ወስመ ፡ ቅዱስ ፡ መንፈሱ ።

ያንጊዜ ፡ በግዕ ፡ በጽዮን ፡ ተራራ ፡ ቁም ፡ አዩሁ ፡
ከሱም ፡ ጋራ ፡ አሥራራት ፡ ዕልፍ ፡ ከአራት ፡ ሸሐ
ሕጻናት ፡ ስሙ ፡ የአባቱም ፡ ስም ፡ የመንፈስ ፡ ቅዱ
ስም ስም ፡ በግንባራቸው ፡ የተጻፈበቸው ፡ ብሏል ፡ ምዕ ፡
1 ፡ ቱ ፡ 8 ። ጎርጎርዮስ ፡ ነባቤ ፡ መለኮትም ፡ ወንሰ
ምዮሙ ፡ በጅቱ ፡ አስማት ፡ አብ ፡ ወወልድ ፡ ወመንፈስ ፡
ቅዱስ ፡ ብሏል ።

በሦስት ፡ ስም ፡ እንጠራቸዋለን ፡ እሊህም ፡ አብ ፡
ወልድ ፡ መንፈስ ፡ ቅዱስ ፡ ናቸው ። በስልዮስ ፡ ዘእ
ንጸኪያም ፡ ጎርጎርዮስን ፡ ጠቅሶ ፡ ሲናገር ፡ “አንሰ ፡
ሶበ ፡ እቤ ፡ እግዚአብሔር ፡ እብል ፡ በእንተ ፡ አብ ፡
ወወልድ ፡ ወመንፈስ ፡ ቅዱስ ፡ እግዚአብሔርን ፡ በጠ
ራሁ ፡ ጊዜ ፡ ስለአብ ፡ ስለወልድና ፡ ስለመንፈስ ፡
ቅዱስ ፡ እናገራለሁ ፡ ብሏል ።

በአካልም ፡ ሦስትነታቸው ፡ ለአብ ፡ ፍጹም ፡ አካል ፡
ፍጹም ፡ ገጽ ፡ ፍጹም ፡ መልክ ፡ አለው ። ለወልድም ፡
ፍጹም ፡ አካል ፡ ፍጹም ፡ ገጽ ፡ ፍጹም ፡ መልክ ፡ አለው ፡
ለመንፈስ ፡ ቅዱስ ፡ ፍጹም ፡ አካል ፡ ፍጹም ፡ ገጽ ፡
ፍጹም ፡ መልክ ፡ አለው ።

እስመ ፡ አዕይንቲሁ ፡ ለእግዚአብሔር ፡ ኅብ ፡
ዳድቃኑ ወዕዝኑሂ ፡ ኅብ ፡ ስእለቶሙ ፡ ገጹ ፡ ለእግዚአ
ብሔር ፡ ኅብ ፡ እለ ፡ ይገብሩ ፡ እኩዩ ።

የእግዚአብሔር ፡ ዓይኖቹ ፡ ወደጻድቃን ፡ ናቸው ፡
ጆሮቹም ፡ ወደጨኸቃቸው ። የእግዚአብሔር ፡ ፊት ፡
ከፋን ፡ በሚያደርጉ ፡ ላይ ፡ ነው ፡ ተብሏል ፡ መዝ ።

ሠለስቱ ፡ ምዕትም ፡ ነእምን ፡ ከመቦ ፡ ለእግዚአ
ሔር ፡ አዕይንት ፡ ወአዕዛን ፡ አዕዳው ፡ ወአዕጋር ፡ ወዘ
ሎንኬ ፡ እለ ፡ ተርፋ ፡ አባላት ።

ለእግዚአብሔር ፡ ዓይን ፡ ጆሮ ፡ እጅ ፡ እግር ፡ የቀሩ
ትም ፡ አባሎች ፡ እንዳሉት ፡ እናምናለን ፡ ብለዋል ።
ጎርጎርዮስ ፡ ነባቤ ፡ መለኮትም ፡ እንዘ ፡ 1 ፡ ቱ ፡ አካላት ብሎ ።
አካላት ፡ ሦስት ፡ እንደሆኑ ፡ ተናግሯል ፡ አግናጥዮስም ፡
እሉ ፡ 1 ፡ ቱ ፡ አካላት ፡ ፍጹማን ፡ ዲቦ ፡ መንበረ ፡ ስብ
ሐት ፡ እሊህ ፡ ሦስቱ ፡ አካላት ፡ በጌትነት ፡ ክብር ፡ ፍጹ
ማን ፡ ናቸው ፡ ብሏል ።

በግብር ፡ ሦስትነታቸው ፡ አብ ፡ ወላዲ ፡ ይባላል ፡
እንጅ ፡ ተወላዲ ፡ ሠራጊ ፡ አይባልም ። ወልድም ፡ ተወ
ላዲ ፡ ይባላል ፡ እንጅ ፡ ወላዲ ፡ ሠራጊ ፡ አይባልም ።
መንፈስ ፡ ቅዱስም ፡ ሠራጊ ፡ ይባላል ፡ እንጅ ፡ ወላዲ ፡
ተወላዲ ፡ አይባልም ።

ይህንም ፡ ሲያስረዳ አትናጅምስ ፡ “ንሕነሰ ነእምን
ከመ ፡ ወልድ ፡ ይትወለድ ፡ በመለኮት ፡ እምአብ) ፡
ወልድ ፡ በባሕርይ ፡ ከአብ ፡ እንደተወለደ ፡ እናምናለን ፡
ብሏል ። በሌላም ፡ አንቀጽ ፡ (እስመ ፡ አብ ፡ ወላዲ ፡
ወልድ ፡ ውእቱ ፡ ወመንፈስ ፡ ቅዱስሂ ፡ ዘወጽአ ፡ እም
ኔሁ) ፡ አብ ፡ ወልድን ፡ እንደወለደ ፡ መንፈስ ፡ ቅዱ
ስም ፡ ከአብ ፡ እንደ ፡ ወጣ ፡ እንናገራለን ፡ ብሏል ።

በመለኮት ፡ በሥልጣን ፡ በሀልውና ፡ በፈቃድ ፡ አን
ንድነታቸው ፡ እንደምን ፡ ነው ፡ ቢሉ ፡ በሀልውና ፡ አን
ድነታቸውን ፡ ሲያስረዳ ፡ "ዘርእየ ፡ ኪያየ ፡ ርእየ ፡ ለአ
ቡዩ.. ፡ እኔን ፡ ያየ ፡ አባቴን ፡ አየ ፡ ብሏል ፡ ዮሐ ፡ ምዕ ፡
፲፮ ፡ ቀ ፡ ፱ ። ዳግመኛም ፡ (አን ፡ በአብ ፡ ወአብ ፡ ብዩ) ፡
እኔ ፡ በአብ ፡ እኖራለሁ ፡ አብም ፡ በእኔ ፡ ይኖራል ፡
ብሏል ፡ ምዕ ፡ ፲ ፡ ቀ ፡ ፳ ። ከዚህም ፡ አስቀድሞ ፡ "ቀዳ
ማዊነቱን ፡ ሀልውናውን ፡ አስተባብሮ ፡ ሲያስረዳ ፡ (ቀዳ
ሚሁ ፡ ቃል ፡ ውእቱ ፡ ወውእቱ ፡ ቃል ፡ ኅብ ፡ እግዚአ
ብሔር ፡ ውእቱ ፡ ወእግዚአብሔር ፡ ውእቱ ፡ ቃል ፡ ፡
ያ ፡ ቃል ፡ አስቀድሞ ፡ ነበረ ። ቃልም ፡ በእግዚአብሔር ፡
ዘንድ ፡ ነበረ ፡ እግዚአብሔርም ፡ ቃል ፡ ነበረ ፡ ብሏል ፡
ዮሐ ፡ ምዕ ፡ ፩ ፡ ቀ ፡ ፩ ፡ ም ፡ ፲፯፮ ፡ ዘፍጥ ፡ ፩ ፡ ፩ ።
፩ ፡ ዮሐ ፡ ፩ ፡ ፩ ።

በመለኮትም ፡ አንድነታቸውን ፡ ሲያስረዳ ፡ ኅርጎ
ርዮስ ፡ ነባቤ ፡ መለኮት ፡ (እኑዛን ፡ በጽምረተ ፡ ፩ዱ ፡
መለኮት ፡ ወሀላዊ) ፡ በመለኮትና ፡ በባሕርይ ፡ አንድነት ፡
የማይለያዩ ፡ ናቸው ፡ ብሏል ። በስልዮስ ፡ በአንጾኪያም ፡
እስመ ፡ ፩ዱ ፡ ውእቱ ፡ መለኮት ፡ ሥላሴ ፡ ወሠለስቲሆሙ
፩ዱ ፡ እሙንቱ ፡ በመለኮት) ፡ የሦስቱ ፡ መለኮት ፡ አንድ ፡
እንደሆነ ፡ ሦስቱም ፡ በመለኮት ፡ አንድ ፡ እንደሆኑ ፡
ተናግሯል ። አግናጥዮስም ፡ (እኑዛን ፡ በጽምረተ ፡ ፩ ፡
መለኮት ፡ ዘውእቱ ፡ አሐዱ ፡ ብርሃን ፡ ዘይሠርቅ ፡ እም
እምኔሁ ፡ ሥላሴ) ፡ በመለኮት ፡ አንድነት ፡ አንድ ፡ ናቸው ፡
መለኮትም ፡ ያለው ፡ ሦስትነት ፡ ከእሱ ፡ የሚገኝ ፡ ብርሃን ፡
ማለት ፡ ነው ። አቡሊዲስም ፡ ወበዝንቱ ፡ አእመርነ ፡ ከመ፡

⊗ ዙጭ ሳይኔ? :

አሐዱ ፡ መለኮት ፡ ሥላሴ ፡ ወሎቱ ፡ ንሰግድ) ፡ የምንሰግ
ድለት ፡ የሦስቱ ፡ መለኮት ፡ አንድ ፡ እንደሆነ ፡ እናው
ቃለን ፡ ብሏል ። ዮሐንስ ፡ አፈ ፡ ወርቅም ፡ መንበርክ ፡
እግዚአ ፡ ለዓለመ ፡ ዓለም ፡ ያለውን ፡ ሲተረጉም ፡ ወዝ
ንቱ ፡ ያሌቡ ፡ እንበይነ ፡ መንግሥቱ ፡ ይህ ፡ መንበ
ርክ ፡ ያለው ፡ ስለመንግሥቱ ፡ ያስረዳል ፡ ብሏል ። ሳዊ
ሮስ ፡ ዘገብሎንም ፡ መንበረሰ ፡ ሶብ ፡ ሰማዕክ ፡ ለብዎ ፡
ለመንበር ፡ ድልወተ ፡ መለኮት ፡ ዘውእቱ ፡ እግዚአና ፡
ወሥልጣን ፡ ወመንግሥት) ፡ መንበርክ ፡ እግዚአ ፡ ለዓ
ለመ ፡ ዓለም ፡ ያለውን ፡ ንባብ ፡ በሰማህ ፡ ጊዜ ፡ ለመ
ለኮት ፡ ብቻ ፡ ሊነገር ፡ የሚገባ ፡ እንደሆነ ፡ አስተውል ።
ይኸውም ጌትነት ፡ ሥልጣን ፡ መንግሥት ፡ ማለት ፡
ነው ፡ ብሏል ። ነገር ግን ፡ ስለምሥጢረ ፡ ሥላሴ ፡ መጻሕፍት
እንደሰማይ ፡ ከከብ ፡ እንደ ፡ ባሕር ፡ አሸዋ ፡ አብዝ
ተው ፡ አምልተው ፡ የተናገሩትን ፡ በዚች ፡ ትንሽ ፡ መጽ
ሐፍ ፡ ሰብስቦ ፡ ለማስረዳት ፡ የማይቻል ፡ ስለሆነ ፡ ከብ
ዙው ፡ በጥቂቱ ፡ ከምሉው ፡ በክፍሉ ፡ ለማስታወሻ ፡
ያህል ፡ አሳዩን ፡ እንጅ ፡ የምሥጢረ ፡ ሥላሴን ፡
ነገር ፡ ሰማይና ፡ ምድር ፡ ብራና ፡ መላእክት ፡ ደቂቀ ፡
አዳም ፡ ጸሐፊዎች ፡ ቢሆኑ ፡ የማይፈጸም ፡ መሆኑን ፡
መገንዘብ ፡ ለሁላችን ፡ የሚገባ ፡ ስለሆነ ፡ ነገራችንን ፡
በዚሁ ፡ እንወስናለን ።

፪ኛ ፡ አንቀጽ ።

ስለምሥጢረ ፡ ሥጋዊ ።

ምሥጢረ ፡ ሥጋዊ ፡ ከሦስቱ ፡ አካላት ፡ አንዱ ፡
አካል ፡ ወልድ ፡ ሰው ፡ እንደሆነና ፡ ሰውም ፡ ሆኖ ፡ የሠ

ራውን ፡ ሥራ ፡ ለራስ ፡ ማወቅ ፡ ለሌላውም ፡ ማሳወቅ ፡
 እንደሚገባ ፡ መጠን ፡ የተነገረ ፡ ነው ። እግዚአብሔር ፡ አዳ
 ምንና ፡ ሔዋንን ፡ በአርአያውና ፡ በመልኩ ፡ ከፈጠ
 ራቸው ፡ በኋላ ፡ ሕግ ፡ መጠበቅ ፡ እንዲገባቸው ፡
 ዐውቆ ፡ በገነት ፡ መካከል ፡ ካለችው ፡ ዕፁ ፡ በለስ ፡ ፍሬ ፡
 እንዳይበሉ ፡ አዘዘቸው ። ፡ ትእዛዙን ፡ ተላልፈው ፡
 ቢበሉም ፡ ሞት ፡ እንዲፈረድባቸው ፡ ነግሮ ፡ ትእዛዝ
 የመጠበቅን ፡ ሕግ ፡ ሠራላቸው ። አሪት ፡ ዘፍጥ ፡ ምዕ
 ፪ ፡ ቀ ፡ ፲፯ ። ነገር ፡ ግን ፡ የጠላታችን ፡ የዲያብ
 ሎስን ፡ ምክር ፡ ተቀብለው ፡ አማልክት ፡ እንሆናለን ፡
 የማለት ፡ አሳብ ፡ ስለአደረገባቸው ፡ ዕፁ ፡ በለስን ፡
 በመብላታቸው ፡ ትእዛዙን ፡ አፈረሱ ። መርገም ፡ ወደ
 ቀባቸው ፡ ምድርም ፡ የበረከት ፡ ቦታ ፡ በመሆን ፡
 ፈንታ ፡ በዚህ ፡ ምክንያት ፡ የመርገም ፡ ቦታ ፡ ሆነች ።
 እጅክና ፡ አሜከላ ፡ በቀለባት ፡ አሪት ፡ ዘፍጥ ፡ ምዕ
 ፫ ፡ ቀ ፡ ፲፮ ፡ እስከ ፡ ፲፱ ። ከዚህ ፡ በኋላ ፡ በአ
 ዳምና ፡ በሔዋን ፡ በልጆቻቸው ፡ ሁሉ ፡ ሞተ ፡ ሥጋ
 ሞተ ፡ ነፍስ ፡ ርደተ ፡ መቃብር ፡ ርደተ ፡ ገሃነም ፡
 ተፈረደባቸው ። አሪት ፡ ዘፍጥ ፡ ምዕ ፡ ፭ ፡ ቀ ፡ ፭ ።
 ከዚህ ፡ በኋላ ፡ ትእዛዙን ፡ ተላልፈው ፡ ስለሠሩት ፡
 ክፉ ፡ ሥራ ፡ ንስሐ ፡ ገብተው ፡ ቢለምኑት ፡ የኃጥአንን ፡
 ከሞት ፡ ወደሕይወት ፡ መመለስ ፡ የሚፈቅድ ፡ እግዚአብሔር
 (፪ ፡ ጴጥሮ ፡ ምዕ ፡ ፫ ፡ ቀ ፡ ፱ ፡ ፩ ፡ ጢሞ ፡ ፪ ፡ ፱ ፡
 አምስት ፡ ሽህ ፡ አምስት ፡ መቶ ፡ ዘመን ፡ ሲፈጸም ፡
 ከልጅ ፡ ልጅህ ፡ ተወልጄ ፡ በመስቀል ፡ ተሰቀዬ ፡
 ሙቼ ፡ አድንካለሁ ፡ ብሎ ፡ ለአዳም ፡ ተስፋውን ፡

ነግሮት ፡ ስለነበረ ፡ (በሐሙስ ፡ ዕለት ፡ ወበመንፈቃ ፡
 ለዕለት ፡ እትወለድ ፡ እምወለተ ፡ ወለትከ ፡ ወእድኅከ
 ውስተ ፡ መርሀብከ ፡ ወእከውን ፡ ሕፃነ ፡ በእንቲአከ ፡
 ወእትቤዘወከ ፡ በሞትየ ፡ ወበመስቀልየ ፡ ብሎ) ፡ የዚህን ፡
 ቀጠሮ ፡ ሰዓቱን ፡ ዕለቱን ፡ ወሩን ፡ ዓመቱን ፡ ደጅ ፡
 ይጠኑ ፡ የነበሩ ፡ በየዘመኑ ፡ የተነሡ ፡ አበው ፡ ነቢያት ፡
 ስለሥጋዊ ፡ በብዙ ፡ አነጋገር ፡ ትንቢቱን ፡ ተናግረዋል ።
 ምሳሌውን ፡ መስለዋል ።

ከእነሱም ፡ አንደኛው ፡ ሂናክ ፡ ትንቢቱን ፡ ወጽኦ ፡
 ላሕም ፡ ጸዓዳ ፡ ብሎ ፡ ተናግሯል ፡ ይኸንንም ፡ ሊቁ ፡
 አባ ፡ ሕርያቆስ ፡ አላሕም ፡ ዘኢይትኤየል ፡ በቀርኑ ፡
 ብሎ ፡ ጌታን ፡ በላም ፡ መስሎ ፡ በቀንዱ ፡ የማይጋፋ ፡
 ማለት ፡ በሥልጣኑ ፡ ሰውን ፡ የማያጠፋ ፡ ብሎ ፡ ትዕግ
 ሥቱን ፡ መስክሯል ፡ ሱባዔውን ፡ በትውልድ ፡ ቆጥሯል ።
 ኋላም ፡ የሂናክ ፡ የልጅ ፡ ልጅ ፡ የሚሆን ፡ አብርሃም ፡
 በዘርዕክ ፡ ይትባረኩ ፡ ኩሎሙ ፡ አሕዛብ ፡ ምድር ፡
 የሚል ፡ ተስፋ ፡ ተነግሮት ፡ ስለነበረ ፡ ዘፍጥ ፡ ምዕ ፡
 ፲፪ ፡ ቀ ፡ ፫ ። ፳፪ ፲፰ ። የክርስቶስ ፡ ሰው ፡ ሆኖ ፡
 ሥጋን ፡ ለብሶ ፡ መታየቱን ፡ ደጅ ፡ የጠና ፡ ስለነበረ ፡
 በመዋዕልየኑ ፡ ትሬኑ ፡ ወልደከ ፡ ወሚመ ፡ አልቦ ፡
 ልጅክን ፡ በእኔ ፡ ዘመን ፡ ትልክዋለህን ፡ ወይስ ፡ በሌላ ፡
 ጊዜ ፡ ብሎ ፡ ተመኝቷል ።

(ኩፋሌ) ፡ ዘመነ ፡ አበው ፡ ተፈጽሞ ፡ ዘመነ ፡
 መላፍንት ፡ ሲጀመር ፡ ከመላፍንት ፡ አንዱ ፡ ሙሴ ፡
 ትንቢቱን ፡ (ነቢየ ፡ ያነሥእ ፡ ለክሙ ፡ እግዚአብሔር ፡

እምረተኛው ፡ ዘከማዩ ፡ ወሎቱ ፡ ስምዕም) ፡ እግዚአብሔር ፡ ከወንድሞቻችሁ ፡ ወገን ፡ እንደኔ ፡ ያለ ፡ መምህር ፡ ያስነሣላችኋል ፡ የሚነግራችሁን ፡ ስሙት ፡ ብሏል ፡ ምሳሌውንም ፡ በነበልባልና ፡ በሐመልማል ፡ አምሳል ፡ አይቷል ፡ አሪት ፡ ዘፀአ ፡ ምዕ ፡ ፫ ፡ ቀ ፡ ፬ ።

ኋላም ፡ በዘመነ ፡ ነገሥት ፡ ዳዊት ፡ (ተወወቀ ፡ እግዚአብሔር ፡ በይሁዳ ፡ ወወብዩ ፡ ስሙ ፡ በእስራኤል) ፡ እግዚአብሔር ፡ በይሁዳ ፡ ታወቀ ፡ ስሙም ፡ በእስራኤል ፡ ከፍ ፡ ከፍ ፡ አለ ፡ ካለ ፡ በኋላ ፡ (መዝ ፡ ፸፭ ፡ ቀ ፡ ፩ ፡) ጌታችን ፡ በቤተ ፡ ልሔም ፡ መወለዱን ፡ ገልጾ ፡ (ናሁ ፡ ሰማዕናሁ ፡ በኤፍራታ ፡ ወረከብናሁ ፡ ውስተ ፡ ያመ ፡ ገዳም) ፡ እነሆ ፡ በኤፍራታ ፡ ሰማነው ፡ በዳርም ፡ ምድረ ፡ በዳ ፡ አገኘነው ፡ ብሏል ፡ መዝ ፡ ፻፴፩ ፡ ቀ ፡ ፮ ። ኤርምያስም ፡ ይህን ፡ የሥጋዌን ፡ ምሥጢር ፡ ሲመረምር ፡ ድንጋጼ ፡ ወድቆበት ፡ ሦስት ፡ ቀን ፡ ወድቆ ፡ ሰንብቷል ። ደቀ ፡ መዘመርቱም ፡ የሞተ ፡ መስሏቸው ፡ ሊቀብሩት ፡ ቀርበው ፡ ሳሉ ፡ መልአኩ ፡ ዑቁ ፡ ኢትቅብርዎ ፡ ዳዕሙ ፡ ሀለወት ፡ ነፍሱ ፡ በላዕሌሁ ፡ ነፍሱ ፡ አልተለየችውምና ፡ እንዳትቀብሩት ፡ ዕወቁ ፡ ብሎ ፡ ስለነገራቸው ፡ ትተውታል ።

በሦስተኛም ፡ ቀን ፡ ከወደቀበት ፡ ተነሥቶ ፡ ትንቢቱን ፡ (ለሊሁ ፡ ኢየሱስ ፡ አምላክ ፡ ወልደ ፡ አምላክ ፡ ይመጽእ ፡ ወየጎሪ ፡ ፲ተ ፡ ወፃተ ፡ ሐዋርያተ ፡ ወይከይድ ፡ ውስተ ፡ ደብረ ፡ ዘይት ፡ ዘእነ ፡ ርኢኩ ፡ ሥግወ ፡ የአምላክ ፡ ልጅ ፡ የሚሆን ፡ አምላክ ፡ ኢየሱስ ፡ መጥቶ ፡

፲፪ቱን ፡ ሐዋርያት ፡ ይመርጣል ። እግሩም ፡ እኔ ፡ ሰው ፡ ሆኖ ፡ ያየሁበት ፡ ደብረ ፡ ዘይትን ፡ ይረግጣል ፡ ብሏል ። ሱባዔውን ፡ በዕለት ፡ ቀጥሯል ። ዕገራም ፡ ትንቢቱን ፡ (አንበሳ ፡ ተነሥኦ ፡ እምገዳም ፡ ውእቱኬ ፡ ወልድ ፡ ውእቱ) ፡ አንበሳ ፡ ከገዳም ፡ ተነሣ ፡ ይኸውም ፡ ወልድ ፡ ነው ፡ ብሏል ፡ ምዕ ፡ ፲፪ ፡ ቀ ፡ ፵፮ ።

ዳግመኛም ፡ ወናሁ ፡ እሬኢ ፡ ነፋስ ፡ ዐቢይ ፡ ይወዕእ ፡ እምውስተ ፡ ባሕር ፡ እነሆ ፡ ታላቅ ፡ ነፋስ ፡ ከባሕር ፡ ሲወጣ ፡ አየሁ ፡ (ባሕር ፡ እመቤታችን ፡ ነፋስ ፡ ጌታ) ፡ ሱባዔውን ፡ በዕለት ፡ ቀጥሯል ። ሳንኤልም ፡ ትንቢቱን ፡ (መቅደስ ፡ ትትሐነጽ ፡ እስከ ፡ ክርስትስ ፡ ንጉሥ) ፡ መቅደስ ፡ እስከ ፡ ክርስቶስ ፡ ንጉሥ ፡ ዘመን ፡ ትታነጸለች ፡ ብሏል ፡ ሱባዔውን ፡ በሰንበት ፡ ቁጥሯል ፡ ምዕ ፡ ፱ ፡ ቀ ፡ ፳፬ ፡ እስከ ፡ ፳፮ ።

እሊህ ፡ ሁሉ ፡ በምሳሌ ፡ የተናገሩትን ፡ ኢሳይያስ ፡ አስቀድሞ ፡ አብርቶ ፡ አጉልቶ ፡ (ናሁ ፡ ድንግል ፡ ትፀንስ ፡ ወትወልድ ፡ ወልደ ፡ ወትሰምዮ ፡ ስሞ ፡ አማኑኤል) ፡ እነሆ ፡ ድንግል ፡ ትፀንሳለች ፡ ልጅ ፡ ትወልዳለች ፡ ስሙንም ፡ አማኑኤል ፡ ትለዋለች ፡ ብሎ ፡ ተናግሮ ፡ ስለነበረ ፡ ምዕ ፡ ፯ ፡ ቀ ፡ ፲፬ ፡ ሚክያስ ፡ ደግሞ ፡ የሚወለድበትን ፡ አገር ፡ ሲያስረዳ ፡ (ወአንተኒ ፡ ቤተልሔም ፡ ምድረ ፡ ኤፍራታ ፡ ኢተሐዕጊ ፡ እመሳፍንተ ፡ ይሁዳ ፡ እስመ ፡ እምኒኬ ፡ ይወዕእ ፡ ንጉሥ ፡ ዘይርዕዮሙ ፡ ለሕዝብየ ፡ እስራኤል ፡ አንቺም ፡ ቤተልሔም ፡ የኤፍራታ ፡ ምድር ፡ ከይሁዳ ፡ አለቆች ፡ ሁሉ ፡ አታንሺም ፡ ወገኖቼ ፡ እስራኤልን ፡ የሚ

ጠብቅ ፡ መስፍን ፡ ከአንቺ ፡ ይወጣልና ፡ ብሏል ፡ ምዕ ፡
፩ ፡ ቀ ፡ ፩-፫ ።

ቅዱስ ፡ ገብርኤልም ፡ ድንግል ፡ ማርያም ፡ የብፅዓት ፡
ልጅ ፡ እንደመሆኑ ፡ መጠን ፡ በታላላቅ ፡ ሦስት ፡
ቀን ፡ ወደቤተ ፡ መቅደስ ፡ ገብታ ፡ ስትኖር ፡ ፲፮ ፡
ዓመት ፡ ሲሆኖት ፡ (በእናቷና ፡ በአባቷ ፡ ቤት ፡ ሦስት ፡
ዓመት ፡ በቤተ ፡ መቅደስ ፡ ፲፪ ፡ ዓመት) ፡ ነቢያት ፡
ትንቢት ፡ የተናገሩለት ፡ ምሳሌ ፡ የመሰሉለት ፡ ጌታን ፡
በድንግልና ፡ ፀንሳ ፡ እንድትወልደው ፡ ሲያስረዳ ፡ (ኢት
ኖርሂ ፡ ማርያም ፡ እስመ ፡ ረከብኪ ፡ ሞገስ ፡ በኅበ ፡
እግዚአብሔር ፡ ወናሁ ፡ ትፀንሲ ፡ ወትወልዲ ፡ ወልደ ፡
ወትሰይምዮ ፡ ስሞ ፡ ኢየሱስ ፡ ውእቱ ፡ ዐቢይ ፡ ወይስ
መይ ፡ ወልደ ፡ እግዚአብሔር ፡ ልዑል ። ወይሁብ ፡
እግዚአብሔር ፡ አምላክ ፡ መንበረ ፡ ዳዊት ፡ አቡሁ ፡
ወይነግሥ ፡ ለቤተ ፡ ያዕቆብ ፡ ለዓለም ፡ ወአልቦ ፡
ማላቀቅት ፡ ለመንግሥቱ ፡ ብሎ ፡ ስለነገራት ፡
እፎኑ ፡ ይከውነኒ ፡ ዝንቱ ፡ እንዘ ፡ ኢየአምር ፡ ብእሴ ፡
ብትለው ፡ እንበለ ፡ ዘር ፡ እንበለ ፡ ሩካቤ ፡ እንድትፀ
ንስና ፡ እንድትወልድ ፡ መንፈስ ፡ ቅዱስ ፡ ይመጽእ ፡
ላዕሌኪ ፡ ወኃይለ ፡ ልዑል ፡ ይጼልለኪ ፡ ወዘኒ ፡
ይትወለድ ፡ እምኔኪ ፡ ቅዱስ ፡ ውእቱ ። ወናሁ ፡ ኤል
ሳቤጥኒ ፡ እንተ ፡ እምአዝማድኪ ፡ ይእቲኒ ፡ ፀንሰት ፡
ወረከበት ፡ ወልድ ፡ በልሀቃቲሃ ፡ ወበርስዓቲሃ ፡ ብሎ ፡
እስመ ፡ አልቦ ፡ ነገር ዘይሰዓኖ ፡ ለእግዚአብሔር ።

ከአረጁና ፡ ሙቀት ፡ ልምላሚ ፡ ከተለየ ፡ በኋላ ፡
በዘር ፡ በሩካቤ ፡ ሙቀት ፡ ልምላሚ ፡ ሳለ ፡ እንበለ ፡

ዘር ፡ እንበለ ሩካቤ ፡ እንዲፀንሱ ፡ እንዲ ፡ ወልዱ ፡
ማድረግ ፡ ለእግዚአብሔር ፡ የሚሰነው ፡ አይደለም ፡
ብሎ ፡ ካስረዳት ፡ በኋላ ፡ ይከነኒ ፡ በከመ ፡ ትቤለኒ ፡
እንደቃልህ ፡ ይደረግልኝ ፡ ብላ ፡ ነገሩን ፡ አምና ፡
በተቀበለችው ፡ ጊዜ ፡ ከሦስቱ ፡ አካላት ፡ አንዱ ፡
አካል ፡ ወልድ ፡ ከአብ ፡ ከመንፈስ ፡ ቅዱስ ፡ አንድ
ነት ፡ ሳይለይ ፡ ከሥጋዋ ፡ ሥጋን ፡ ከነፍሷ ፡ ነፍስን ፡
ነሥቶ ፡ በማሳፀኗ ፡ አደረ ፡ ዮሐ ፡ ምዕ ፡ ፩ ፡ ቀ ፡ ፲፬ ።

አንድ ፡ አካል ፡ አንድ ፡ በሕርይ ፡ ሆነ ። አልተ
ለወጠም ፡ አልተቀላቀለም ። ረቂቁ ፡ ቃል ፡ ገዘፈ ፡
ግዙፉ ፡ ሥጋም ፡ የረቂቅ ፡ ሥራ ፡ ሠራ ፡ ውሱን ፡
ሥጋ ፡ ምሉ ፡ ተባለ ፤ ቃል ፡ ውሱን ፡ ተባለ ፡ በአ
ጭር ፡ ቁመት ፡ በጠባብ ፡ ደረት ፡ ተወስኖ ፡ ተወለደ ።
ማቴ ፡ ምዕ ፡ ፪ ፡ ቀ ፡ ፩ ። ሉቃ ፡ ምዕ ፡ ፪ ፡ ቀ ፡ ፩ ፡ ፯ ፡
ገላት ፡ ፬ ፡ ፬ ፡ ኤፌ ፡ ፩ ፡ ፲ ። ሮሜ ፡ ፩ ፡ ፪ ፡ ፮ ።
፪ ፡ ሳሙኤ ፡ ፯ ፡ ፲፪ ፡ ማቴ ፡ ፳፪ ፡ ፵፪ ። ዮሐንስም ፡
በራእዩ ፡ ሰው ፡ ሆኖ ፡ መወለዱን ፡ ሲያስረዳ ፡ በሰማይ ፡
ምልክት ፡ ታየ ፡ ፀሐይን ፡ ተገናኝቶ ፡ ጨረቃን ፡
ተጫምታ ፡ በራሷም ፡ ላይ ፡ የ፲፪ ፡ ከዋክብት ፡ ዘውድ ፡
ደፍታ ፡ አንዲት ፡ ሲት ፡ አየሁ ፡ እሷም ፡ ፀንሳለች ፡
ካለ ፡ በኋላ ፡ ወንድ ፡ ልጅ ፡ ወለደች ፡ አሕዛብን ፡
ሁሉ ፡ በብረት ፡ በትር ፡ ይጠብቅ ፡ ዘንድ ፡ ያለውን ፡
ልጁም ፡ ወደ ፡ እግዚአብሔር ፡ ተነጠቀ ፡ ብሏል ፡ ምዕ ፡
፲፪ ፡ ፮ ። መዝ ፡ ፪ ፡ ፱ ። ራእ ፡ ፲፱ ፡ ፲፮ ። ፩ ፡ ዮሐ

የእግዚአብሔርን ፡ መንፈስ ፡ በዚህ ፡ ታውቋታላችሁ ፡
ኢየሱስ ፡ ክርስቶስ ፡ በሥጋ ፡ እንደመጣ ፡ ም

መንፈስ ፡ ሁሉ ፡ እሱ ፡ ከእግዚአብሔር ፡ ነው ። ምዕ፡
 ፬ ፡ ፪ ። ፩ ፡ ቆይ ፡ ፲፪ ፡ ፫ ። ኢየሱስ ፡ ክርስቶስ ፡ በሥጋ ፡
 እንደመጣ ፡ የማያምን ፡ መንፈስ ፡ ሁሉ ፡ ግን ፡ ከእግዚ
 አብሔር ፡ አያደለም ። ይህም ፡ የሐሳብ ፡ መሣሪያ ፡
 መንፈስ ፡ ነው ፡ ብሏል ፡ ቀ፡ ፫ ። ሐዋርያትም ፡ እንደ፡
 ሆነው ፡ ያዊት ፡ ወልድየ ፡ አንተ ። ወአነ ፡ የም ፡ ወለ
 ድኩክ ፡ ብሎ ፡ ቅድመ ፡ ዓለም ፡ ከአብ ፡ እንደተወ
 ለደ ፡ ድኅረ ፡ ዓለም ፡ ከእመቤታችን ፡ እንዲወለድ ፡
 የተናገረውን ፡ በአመክንዮ ፡ ዘተወለደ ፡ እምቅድመ ፡
 ይትፈጠር ፡ ዓለም ፡ ከሉ ፡ በኋላ ፡ ወነሥኦ ፡ ሥጋ ፡
 እማርያም ፡ እምቅድስት ፡ ድንግል ፡ ዘእንበለ ፡ ዘርዕ፡
 ብእሲ ፡ ብለው ፡ ቅድመ ፡ ዓለም ፡ ከአብ ፡ ድኅረ ፡
 ዓለም ፡ ከእመቤታችን ፡ መወለዱን ፡ አስረድተዋል ።
 (ሃይማ) ። የሐዋርያት ፡ ደቀ ፡ መዝሙር ፡ የነበረ ፡ ፎጢ
 ኖስም ፡ ክርስቶስ ፡ ቅድመ ፡ ዓለም ፡ የነበረ ፡ ሲሆን ፡
 የሰውን ፡ ልደት ፡ ተቀበለ ፡ ብሏል ፡ (ሃይማ) ፡ የአ
 ቴና ፡ ኤጲስ ፡ ቆጶስ ፡ ዲዮናስዮስም ፡ በፍጻሜ ፡
 ዘመን ፡ ኢየሱስ ፡ ክርስቶስ ፡ በድንግል ፡ ማርያም ፡
 ማኅጸን ፡ አደረ ፡ ከለ ፡ በኋላ ፡ ድንቅ ፡ በሚሆን ፡
 ምሥጢር ፡ ተወለደ ፡ ብሏል ። (ሃይማ) ፡ ጎርጎርዮስ ፡
 ገባሬ ፡ ተአምራትም ፡ ከአባቱ ፡ ሳይለይ ፡ ከባሕርዩ ፡
 ሳይለወጥ ፡ ከቅድስት ፡ ድንግል ፡ እመቤታችን ፡ ነሥቶ ፡
 ሥጋችንን ፡ የለበሰ ፡ ይህ ፡ ነው ፡ ብሏል ፡ (ሃይማ) ።
 የእስክንድርያ ፡ ሊቀ ፡ ጳጳሳት ፡ ቴዎዶስዮስም ፡ ምሥ
 ጢረ ፡ ሥጋዊን ፡ በተናገረበት ፡ አንቀጽ ፡ ኢሳይያስ ፡
 ፡ መኑ ፡ ውኢቱ ፡ ዘይወፅእ ፡ እምዲም ፡ ብእሲ ፡ መከህ) ፡

ዘባዕር ፡ ልብሱ ፡ ያለውን ፡ ሲተረጉም ፡ ባዕር ፡
 ይተረጉም ፡ በሥጋ ፡ እስመ ፡ ብሂለ ፡ ባዕር ፡ ሥጋ ፡
 ውኢቱ ፡ ብእሲ ፡ መከህ ፡ የተባለ ፡ ክርስቶስ ፡ ኤዶም ፡
 የተባለች ፡ ቤተ ፡ ልሔም ፡ ባዕር ፡ የተባለ ፡ ሥጋ ፡ እንደ
 ሆነ ፡ አስረድቷል ።

የአርማንያ ፡ ኤጲስ ፡ ቆጶስ ፡ ጎርጎርዮስም ።
 አንድ ፡ ልጅህ ፡ ሥጋ ፡ ሆነ ፡ የእኛን ፡ አርአየ ፡ ለበሰ ፡
 ብሏል ፡ ሃይማ ፡ (አበ) ። የእስክንድርያው ፡ ሊቀ ፡ ጳጳሳት ፡
 እላ ፡ እስክንድርያው ፡ እግዚአብሔር ፡ ቃል ፡ ወደ ፡
 ምድር ፡ ይወርድ ፡ ዘንድ ፡ ከእመቤታችን ፡ ሰው ፡
 ይሆን ፡ ዘንድ ፡ በጨርቅ ፡ ይጠቀላል ፡ ዘንድ ፡ በጎል ፡
 ይጣል ፡ ዘንድ ፡ ምን ፡ አተጋው ፡ ብሏል ፡ ሃይ ፡ አበ ።

እንግዲህ ፡ ብዙብ ፡ ወጉ ፡ ይነገጉ ፡ ብዙ ፡ ቢተቹ ፡
 ይሰለቹ ፡ የተባለው ፡ እንዳይደርስብን ፡ ምሥጢረ ፡
 ሥላሴን ፡ በሳየንባቸው ፡ ማስረጃዎች ፡ እንድትረዱልን ፡
 ዐውቀን ፡ ንግግራችንን ፡ በጭሩ ፡ እንወስንዋለን ።

በሃይማኖት ፡ አበው ፡ የሚገኘውም ፡ የተዋሕዶ ፡
 ሃይማኖት ፡ መረጃ ፡ ቀጥሎ ፡ የተዘረዘረው ፡ ነው ።

፩ኛ | ሠለስቱ ፡ ምዕት ፡ ከሰማይ ፡ ወርዶ ፡ በግብረ ፡
 መንፈስ ፡ ቅዱስ ፡ ከእመቤታችን ፡ ሥጋን ፡ ተወሐደ ፡
 ሰው ፡ ሆነ ብለዋል ።

፪ኛ | የእስክንድርያ ፡ ሊቀ ፡ ጳጳሳት ፡ አትናቴዎስም ፡
 ቅድመ ፡ ዓለም ፡ ከአብ ፡ በተወለደ ፡ ድኅረ ፡ ዓለም ፡
 ከእመቤታችን ፡ በተወለደ ፡ በእግዚአብሔር ፡ ልጅ ፡
 እናምናለን ፡ ብሏል ።

፫ኛ የቁጣርያ ፡ ኤጲስ ፡ ቆጶስ ፡ ባስልዮስም ፡ ለወ
ልደ ፡ እግዚአብሔር ፡ ሁለት ፡ ልደት ፡ እንዳለው ፡
እናምናለን ።

መጀመርያው ፡ ከእግዚአብሔር አብ ፡
ቅድመ ፡ ዓለም ፡ የተወለደው ፡ ልደት ፡ ሁለተኛም ፡
በኋላ ፡ ዘመን ፡ ከእመቤታችን ፡ የተወለደው ፡ ልደት ፡
ነው ፡ ብሏል ።

፬ኛ የኑሲስ ፡ ኤጲስ ፡ ቆጶስ ፡ ጎርጎርዮስም ፡
መንፈስ ፡ ቅዱስ ፡ የማርያምን ፡ ሥጋ ፡ አነጻ ፡ ቃልን ፡
ለመጽነስ ፡ የተዘጋጀች ፡ አደረጋት ፡ ከእሷ ፡ የነሣውን ፡
ሥጋ ፡ አዋሐደ ፡ ብሏል ።

ጳ

፭ኛ የሮሜ ፡ ሊቀ ፡ ጳጳሳት ፡ አቡሊዲስም ፡ ስለ
ጌታችን ፡ ስለኢየሱስ ፡ ክርስቶስ ፡ የተናገረው ፡ ነገር ፡
ይህ ፡ ነው ። ሥጋን ፡ የለበሰ ፡ አምላክ ፡ እንደሆነ ፡
ምድራዊና ፡ ሰማያዊ ፡ የሚሆን ፡ አንድ ፡ እንደሆነ ፡
እናምናለን ፡ ብሏል ።

፮ኛ የኪስኪስ ፡ ኤጲስ ፡ ቆጶስ ፡ ኤራቅሊስም ፡
ንስጥሮስ ፡ ከመዓርጉ ፡ ከወደቀ ፡ በኋላ ፡ ስለጌታችን ፡
መወለድ ፡ ሲናገር ፡ በአባቱ ፡ ቀኝ ፡ ሳለ በድንግል ፡
ማጎፀን ፡ ተፀነሰ ፡ ከእሷም ፡ ተወለደ ፡ ብሏል ።

፯ኛ የቆጵሮስ ፡ ኤጲስ ፡ ቆጶስ ፡ ኤጲፋንዮስም ፡
መለኮት ፡ ከትስብእት ፡ አልተለየም ። መለኮትና ፡ ትስ
ብእት ፡ አንድ ፡ እግዚአብሔር ፡ በመሆን ፡ ተወሐዱ ፡ ብሏል ።

፰ኛ የእንዚናዙ ፡ ኤጲስ ፡ ቆጶስ ፡ ጎርጎርዮስ ፡
ነባቤ ፡ መለኮትም ፡ ዛሬ ፡ ከድንግል ፡ ብቻ ፡ ተወለደ ፡

ድንግልናዋንም ፡ ባለመለወጥ ፡ ጠበቀ ፡ ድንቅ ፡ የሚ
ሆን ፡ መፅንሷም ፡ ታመነ ፡ ወደፍጹም ፡ ሃይማኖትም ፡
መሪ ፡ ይሆን ፡ ዘንድ ፡ የክብር ፡ ጌታ ፡ ሲሆን ፡ እንደ ፡
ሕፃናት ፡ አደገብሎ ፡ ጌታ ፡ የተናገረውን ፡ ጠቅሶ ፡ “እኔ ፡
ከእግዚአብሔር ፡ ዘንድ ፡ መጣሁ ፡ ወደእግዚአብሔር ፡
እሔዳለሁ ። ነገር ፡ ግን ፡ እኔ ፡ በፈቃዴ ፡ የመጣሁ ፡
አይደለም ፡ እሱ ፡ ላከኝ ፡ እንጅ ።” ካለ ፡ በኋላ ፡ ይህ ፡
ነገር ፡ ድንግል ፡ ማርያም ፡ ለወለደችው ፡ አካል ፡
ምስክር ፡ ነው ። ከአብ ፡ ዘንድ ፡ እንደመጣ ፡ ከተወ
ለደም ፡ በኋላ ፡ ሁለት ፡ አካል ፡ ሁለት ፡ አምሳል ፡
አይደለም ። በሥራው ፡ ሁሉ ፡ አንድ ፡ አካል ፡ አንድ
ባሕርይ ፡ ነው ፡ እንጅ ፡ ብሏል ።

፲ኛ የሶሪንስ ፡ አፈወርቅም ፡ ቃል ፡ ሥጋ ፡ እን
ደሆነ ፡ ነገር ፡ ግን ፡ መናፍቃን ፡ እንደሚናገሩ ፡ በሰው ፡
አላደረገም ፡ በራሱ ፡ በአባቱ ፡ በመንፈስ ፡ ቅዱስ ፡
ፈቃድ ፡ ከቅድስት ፡ ድንግል ፡ ሥጋን ፡ ተወሐደ ፡ እንጅ ።
እሱ ፡ እንዳወቀ ፡ ነውር ፡ በሌለበት ፡ ማጎፀን ፡ ሥጋን ፡
ተዋሐደ ፡ ዳግመኛም ፡ በጌትነቱ ፡ የሚኖር ፡ እሱ ፡ በጎል
ተጣለ ፡ ሥጋንም ፡ ሳይወሐድ ፡ አይዳሰስ ፡ የነበረ ፡
ወልድ ፡ ዛሬ ፡ ሥጋን ፡ በመዋሐድ ፡ ተዳሰሰ ፡ የኃ
ጢአትንም ፡ ማሠሪያ ፡ የሚቁርጥ ፡ እሱ ፡ በጨርቅ ፡
ተጠቀሰለ ፡ ብሎ ፡ አሰረድቷል ።

፲፩ኛ የቁርሎስም ፡ ለመሊጦን ፡ ኤጲስ ፡ ቆጶስ ፡
ለአፍሲስ ፡ በጻፈው ፡ አንቀጽ ፡ እንደተጻፈ ፡ ቃል ፡
ሥጋ ፡ ሆነ ፡ በማይመረመር ፡ ተዋሕዶ ፡ አንድ ፡ ሆነ ፡

መለኮትና ፡ ትስብእትም ፡ እርስ ፡ በርሳቸው ፡ ሳይቀላ
ቀሉ፤ በለመለዩት፤ በተዋሕዶ ፡ አንድ ፡ ሆኑ፤ ከለው፤ ቀጥሎ፤
ሥጋን ፡ ተዋሕዶ ፡ ብሎ ፡ አንድ ፡ አካል ፡ አንድ ፡
በሕርይ ፡ የመሆኑን ፡ ምሥጢር ፡ አስረድቷል ።

ዳግመኛም ፡ ስለንስጥሮስ ፡ ክህደት ፡ በተናገረው ፡
አንቀጽ ፡ ንጽሕት ፡ በምትሆን ፡ በድንግል ፡ እናምናለን ፡
እግዚአብሔርን ፡ በሥጋ እንደወለደች ብሏል፤ ዳግመኛም ፡
ድንግል ፡ ትፀንሳለች ፡ ልጅ ፡ ትወልዳለች ፡ ስሙም ፡
አማኑኤል ፡ ይባላል ።

ትርጓሜውም ፡ እግዚአብሔር ፡ ከእኛ ጋራ ፡ ነው፤)
ያለውን ፡ የኢሳይያስን ፡ ትንቢት፤ ይፈጽም ፡ ዘንድ ፡ ራሱ፤
ሥጋን ፡ ሊወሐደው ፡ በድንግል ፡ ማርያም ፡ ማኅፀን ፡
አደረ ፡ ብሏል ፡ ሃይ ፡ አበ ። እንግዲህ ፡ ብዙ ፡ ቢያወጉ ፡
ይዘነጉ ፡ ብዙ ፡ ቢተቹ ፡ ይሰለቹ ፡ የተባለው ፡ እንዳይደር
ስብን ፡ ምሥጢረ ፡ ሥጋዊን ፡ ከዚህ ፡ በላይ ፡ ከእየመጸ
ፍቱ ፡ ጠቅሰን ፡ በሳየንባቸው ፡ ማስረጃዎች ፡ እንድትረ
ዱልን ፡ ተስፋ ፡ እያደረግን ፡ ከዚህ ፡ ቀጥለን ፡ ምሥ
ጢረ ፡ ጥምቀትን ፡ እናስረዳለን ።

፪ኛ ምሥጢረ ፡ ጥምቀት ።

ጥምቀት ፡ በዘመነ ፡ ብሉይ ፡ በምሳሌ ፡ ሲሠራበት ፡
ከቆየ ፡ በኋላ ፡ በዘመነ ፡ ሐዲስ ፡ ምሳሌው ፡ ተፈጽሞ፤ በአ
ማናዊነት ፡ እንዲሠራበት ፡ ስንናገር ፡ የምዕመናን ፡ ጆሯ
ቸው ፡ ተከፍቶ ፡ ልቡናቸው ፡ ነቅቶ ፡ ንባቡን ፡ ተመልክ

ተው ፡ ምሥጢሩን ፡ አስተውለው ፡ ራሳቸውን ፡ አስተም
ረው ፡ ጠቅመው ፡ ሌላውን ፡ እንዲያስተምሩበት ፡ እና
ሳያለን ።

ምሳሌ ፡ በዘመነ ፡ አበው ፡ ኢዮብ ፡ በዮርዳኖስ፤ ተጠ
ምቆ ፡ ከደዌ ፡ በዘመነ ፡ አሪት ፡ እስራኤል ፡ በሕረ፤ ኤር
ትራው ፡ ድነዋል ። ኢዮብ ፡ የምዕመናን ፡ ዮርዳኖስ ፡ የጥ
ምቀት ፡ ደዌ ፡ የኃጢአት ፡ ምሳሌ ፡ ነው ። እስራኤል ፡
ኤርትራን ፡ ተሻግረው ፡ ምድረ ፡ ርስት ፡ ገብተዋል ። እስራ
ኤል ፡ የነፍሳት ፡ በሕረ ፡ ኤርትራ ፡ የጥምቀት ፡ ምድረ ፡
ርስት ፡ የመንግሥተ ፡ ሰማይ ፡ ምሳሌ ፡ ነው ። ዘፀአ ፡ ፲፫
፳፩ ። ፲፮ ፡ ፲፮ ። ፩ ፡ ቆሮ ፡ ምዕ ፡ ፲ ፡ ፩ ።

ዳግመኛም ፡ እስራኤል ፡ ዮርዳኖስን ፡ ተሻግረው ፡
ኢየሩሳሌም ፡ ገብተዋል ። ዮርዳኖስ ፡ የጥምቀት ፡ ኢየሩሳሌም ፡
የመንግሥተ ፡ ሰማይ ፡ እስራኤል ፡ የምዕመናን ፡ ምሳሌ ፡ ነው ።
ምዕ ፡ ቀ ። ሙሴም ፡ የአሪትን ፡ ሥርዓት ፡ ለሕዝቡ ፡
ነግሮ ፡ ከፈጸመ ፡ በኋላ ፡ ውኃውን ፡ በብርት ፡ አድርጎ ፡
በዚያ ፡ ላይ ፡ የበግና ፡ የፍየል ፡ ደም ፡ ተቀብሎ ፡ ጉንጉን ፡
ሐር ፡ ጽሕመ ፡ ጠሊ ፡ የስምዛ ፡ ቅጠል ፡ እየነከረ ፡ ሕዝ
ቡን ፡ ንዋየ ፡ ቅድሳቱን ፡ ይረጭ ፡ ነበረ ። ይኸም ፡ ደም ፡
ከአፍአዊ ፡ ከሥጋዊ ፡ ኃጢአት ፡ ያነጻቸው ፡ ነበረ ።
ከአባር ፡ ከቸነፈር ፡ ይጠብቃቸው ፡ ነበረ ። ዘፀአ ፡ ፳፬ ፡
፮ ። ዘሌዋ ፡ ፳ ፡ ፲ ።

ይህ ፡ የጥምቀት ፡ ምሳሌ ፡ እንደሆነ ፡ ማስተዋል
ይገባል ። ንዕማንም ፡ በዮርዳኖስ ፡ ተጠምቆ ፡ ከለምጹ ፡
ድኃል ። ንዕማን ፡ የምዕመናን ፡ ዮርዳኖስ ፡ የጥምቀት ፡
ለምጽ ፡ የፍዳ ፡ የመርገም ፡ ምሳሌ ነው ። ምዕ ፡ ቀ ።

ሕዝቅኤልም ፡ የጠራ ፡ ውኃን ፡ አፈስላችኋለሁ ፡ ከር
ኩስታችሁ ፡ ሁሉ ፡ ከጣዖታችሁም ፡ ሁሉ ፡ አንጻችኋ
ለሁ ፡ ብሎ ፡ እንደተናገረ ፡ እናስተውል ፡ ምዕ ፡ ፴፮
ቀ ፡ ፳፭ ።

በዘመነ ፡ ሐዲስም ፡ ከዚህ ፡ በላይ ፡ የተነገረውን
ትንቢትና ፡ ምሳሌ ፡ ለመፈጸም ፡ ጌታችን ፡ ኢየሱስ
ክርስቶስ ፡ ከተወለደ ፡ በኋላ ፡ ሙሉ ሰው ሆነው ፡ በእደ፡የሐንስ
በማየ፡ዮርዳኖስ ፡ ተጠምቆ ፡ የባሕርይ ፡ ልጅነቱን ፡ ከአባቱ ፡
አስመዕክሮ ፡ በገዳም ፡ አርባ ፡ ቀን ፡ ጸዋ ፡ ሦስት ፡
ዓመት ፡ ከሦስት ፡ ወር ፡ አስተምሮ ፡ በመስቀል ፡ ተሰ
ቅሎ ፡ በጦር ፡ ተወግቶ ፡ ከጎኑ ፡ በፈሰሰው ፡ ውኃ ፡
አማናዊ ፡ ጥምቀትን ፡ ሠርቶልናል ። ከዚህ ፡ አስቀድሞ ፡
በመዋዕለ ፡ ስብከቱ ፡ ለሐዋርያት ፡ ሥርዓተ ፡ ጥምቀትን ፡
ሲያስተምር ፡ «ሐሩ ፡ ወመሀሩ» ፡ ብሎ ፡ ከስተማረ ፡ በኋላ ፡
ወእንዘ ፡ ታጠምቅዎሙ ፡ በሉ ፡ በስመ ፡ አብ ፡ ወወልድ ፡
ወመንፈስ ፡ ቅዱስ ፡ ሐዳችሁ ፡ አሕዛብን ፡ አስተምሩ ፡ በአብ
በወልድ ፡ በመንፈስ ፡ ቅዱስ ፡ ስም ፡ አጥምቋቸው ፡ በለው ፡
መሠረት ፡ ማቴ ፡ ምዕ ፡ ፳፭ ፡ ቀ ፡ ፱ ፡ ማር ፡ ፲፮ ፡ ፲፭ ።
ምዕመናን ፡ አይሁድ ፡ እያመኑ ፡ ከጎኑ ፡ በፈሰሰው ፡ ውኃ ፡
እየተጠመቁ ፡ የእግዚአብሔር ፡ ልጆች ፡ ሆነዋል ። ሮሜ
ምዕ ፡ ፳ ፡ ቀ ፡ ፲፭ ፡ ፪ ፡ ጢሞ ፡ ፩ ፡ ፮ ። ገላት ፡ ፬ ፡ ፭ ።
በክርስቶስ ፡ ክርስቲያን ፡ በወልድ ፡ ውሉደ ፡ እግዚአብ
ሔር ፡ ተብለዋል ፡ (ንሕነ ፡ ውሉድ ፡ ዘበጸጋ ፡ ወውእቱሰ ፡
ወልድ ፡ ዘበአማን) ፡ እንዲህ ፡ ግን ፡ ስለሆነ ፡ እኛ ፡
የጸጋ ፡ ልጆች ፡ እሱ ፡ ግን ፡ የእግዚአብሔር ፡ የባሕርይ
ልጁ ፡ እንደ ፡ ሆነ ፡ አስተውል ።

በዚህም ፡ ስም ፡ የኢትዮጵያ ፡ ምዕመናን ፡ ከዚያን
ጊዜ ፡ ጀምሮ ፡ ተከፋዮች ፡ እንደሆኑ ፡ እናስተውል ፡ የሐዋ
ሥራ ፡ የዚህ ፡ ስም ፡ ምዕ ፡ ፳ ፡ ቀ ፡ ፳፮ ፡ እስከ ፡ ፴፱ ። ሌሎ
ችም ፡ አሕዛብ ፡ የዚህ ፡ ስም ፡ ወራሾች ፡ እንደ ፡ ሆኑ ፡
እናስተውል ።

ቅዱስ ፡ ጴጥሮስ ፡ በቀሳርያ ፡ ሲያስተምር ፡ መንፈስ
ቅዱስ ፡ ትምህርቱን ፡ በሚሰሙት ፡ ሁሉ ፡ አደረባቸው ፡
ከአይሁድ ፡ ወገን ፡ የሚሆኑ ፡ ምዕመናንም ፡ ደነገጡ ፡
በአሕዛብ ፡ ላይ ፡ መንፈስ ፡ ቅዱስ ፡ አድሯልና ፡ በያገሩ ፡
ቋንቋ ፡ ሲናገሩ ፡ ስምተዋልና ። ጴጥሮስም ፡ በዚህ ፡ ጊዜ ፡
በውኃ ፡ እንዳይጠመቁ ፡ የሚከለክላቸው ፡ ማነው ፡ እንደ
እኛ ፡ መንፈስ ፡ ቅዱስን ፡ ከተቀበሉ ፡ በኋላ ፡ ብሎ ፡ በኢ
የሱስ ፡ ክርስቶስ ፡ ስም ፡ እያመኑ ፡ እንዲጠመቁ ፡ አገዟ
ቸዋል ፡ ምዕ ፡ ፳ ፡ ቀ ፡ ፵፬ ።

ከዚህ ፡ አስቀድሞ ፡ ጌታና ፡ ኒቆሎሞስ ፡ ስለ ፡ አዲሱ ፡
ጥምቀት ፡ በተከራከሩበት ፡ ጌታ ፡ ለኒቆሎሞስ ፡ ሲያስረዳ ፡
ከውኃና ፡ ከመንፈስ ፡ ቅዱስ ፡ ያልተወለደ ፡ መንግሥተ ፡
ሰማይን ፡ አያይም ፡ ብሎታል ፡ የሐ ፡ ምዕ ፡ ፫ ፡ ቀ ፡ ፭ ፡
ሕዝ ፡ ፴፮ ፡ ፳፭ ። ኤፌ ፡ ፭ ፡ ፳፮ ፡ ተቶ ፡ ፫ ፡ ፭ ። ይህም ፡
በውኃ ፡ የምንጠመቀው ፡ ጥምቀት ፡ በክርስቶስ ፡ ሞት ፡
አንድ ፡ መሆናችንን ፡ ያስረዳል ። ጳጳሳዊም ፡ ክርስቶስ ፡
ከልተሰቀለ ፡ ከልሞተ ፡ ጥምቀት ፡ ልጅነቱን ፡ እንዳያሰጥ ፡
ሲያስረዳ ፡ (ዘሂ ፡ የአምን ፡ ብዩ ፡ በስመ ፡ ይቤ ፡ መጽሐፍ ፡
አፍላገ ፡ ማየ ፡ ሕይወት ፡ ይውግዝ ፡ እምክርሁ ፡ ወዘንተ ፡
ይቤ ፡ በእንተ ፡ መንፈስ ፡ ቅዱስ ፡ ዘሀለምሙ ፡ ይገሙ

አለ ፡ የአምኑ ፡ ቦቱ ፡ እስመ ፡ ዓዲ ፡ አወረደ ፡ መንፈስ ፡
ቅዱስ ፡ በእንተ ፡ ዘኢተሰብሐ ፡ ዓዲሁ ፡ ወልደ ፡ እንላ ፡
እመሕያው) ፡ የሐ ፡ ምዕ ፡ ፯ ፡ ፴፰ ።

መጽሐፍ ፡ እንደተናገረ ፡ በእኔ ፡ ያመነ ፡ የሕይወት ፡
ውኃ ፡ ምንጮች ፡ ከእርሱ ፡ ይመነጫሉ ፡ ይህንን ፡ የአመ
ኑበት ፡ ሁሉ ፡ ያገኙት ፡ ዘንድ ፡ ስላላቸው ፡ መንፈስ ፡
ቅዱስ ፡ ተናገረ ። ወልደ ፡ እንላ ፡ እመሕያው ፡ ጌታ ፡ ስላ
ልተሰቀለ ፡ መንፈስ ፡ ቅዱስ ፡ ገና ፡ አልተሰጠም ፡ ነበረና ፡
ብሎ ፡ ጥምቀት ፡ ያለጌታ ፡ እንዳይረባ ፡ እንዳይጠቅም ፡
አስረድቷል ። የሐ ፡ ምዕ ፡ ፯ ፡ ቀ ፡ ፴፰ ።

የፍርድ ፡ መጽሐፍም ፡ (አንቀጽ ፡ ፫) ፡ ይህ ፡ ሥርዓተ
ጥምቀት ፡ የቤተ ክርስቲያን ፡ ሕግ ፡ በሚያገዝዘው ፡ መሠ
ረት ፡ ወንዶች ፡ በግ ፡ ቀን ፡ ሴቶች ፡ በጸ ፡ ቀን ፡ በመጠ
መቃቸው ፡ ሲሠራበት ፡ ይኖራል ። ከግ ፡ ከጸ ፡ ቀን ፡ አስ
ቀድሞ ፡ እናቶቻቸው ፡ ከእርስ ፡ ሳይነጹ ፡ በሕፃናቱ ለሞት ፡
የሚያደርስ ፡ ደዌ ፡ ቢያደርባቸው ፡ ግን ፡ ሞግዚቶቻቸው ፡
በናቶቻቸው ፡ ተወክለው ፡ ሕፃናቱን ፡ ለጥምቀት ፡ ያቀር
ባሉ ። ወንዶች ፡ ሕፃናት ፡ በግ ፡ ቀን ፡ ሴቶች ፡ ሕፃናት ፡
በጸ ፡ ቀን ፡ መጠመቃቸውም ፡ አዳም ፡ በተፈጠረ ፡ በግ ፡
ቀን ፡ ሔዋን ፡ በተፈጠረች ፡ በጸ ፡ ቀን ፡ ልጅነትን አግ
ኝተው ፡ ወደገነት ፡ ገብተዋል ። በዚያ ፡ ምሳሌ ፡ ነው ፡ (ኩፋሌ) ፡
አክሲማርስ) ። በአሪትም ፡ ወንድ ፡ በተወለደ ፡ በግ ፡ ሴት ፡
በተወለደች ፡ በጸ ፡ ቀን ፡ እናት ፡ አባት ፡ እጉለ ፡ ርግብ ፡
ዘውገ ፡ ማዕነቅ ፡ ይዘው ፡ ወደ ፡ ቤተ ፡ መቅደስ ፡ ገብተው ፡
ያን ፡ ሠውተው ፡ ደሙን ፡ እንዲረጨ፤ ያደርጉ ነበር። ይህ

ምሳሌ ፡ እንደተፈጸመ ፡ ለማጠየቅ ወንድ ፡ በግ ፡ ቀን ፡ ሴት ፡
በጸ ፡ ቀን ፡ እንዲጠመቁ ፡ የቤተ ክርስቲያን ፡ ሊቃውንት ፡
ሥርዓት ፡ ሠርተዋል ፡ ሉቃ ፡ ምዕ ፡ ፱ ፡ ፳፬ ። ዘሴዋ ፡ ፲፪ ፡ ፳።

ዛሬም ፡ ቀሳውስት ፡ ውኅውን ፡ በብርት ፡ አድርገው ፡
"አሐዱ ፡ አብ ፡ ቅዱስ ፡ አሐዱ ፡ ወልድ ፡ ቅዱስ ፡ አሐዱ ፡
ውእቱ ፡ መንፈስ ፡ ቅዱስ" ፡ ብለው ፡ በባረኩት ፡ ጊዜ ፡
ውኅው ፡ በመንፈሳዊ ፡ ግብር ፡ ተለውጦ ፡ በዕለተ ፡ ዓርብ ፡
ከጌታ ፡ ጎን ፡ የፈሰሰውን ፡ ማየ ፡ ገቦ ፡ ይሆናል ። ወንዶ
ችም ፡ ሴቶችም ፡ በዚህ ፡ ውኃ ፡ እየተጠመቁና ፡ ከመ
ንፈስ ፡ ቅዱስ ፡ እየተወለዱ ፡ የእግዚአብሔር ፡ ልጆች ፡
ሆነዋል ። በኋላም ፡ የተነሡ ፡ ሊቃውንት ፡ ከዚህ ፡ በላይ ፡
የተነገሩትን ፡ ምሳሌዎችና ፡ ጥቅሶችን ፡ መሠረት ፡ አድር
ገው ፡ ምሥጢረ ፡ ጥምቀትን ፡ በብዙ ፡ ወገን ፡ አስረድ
ተዋል ።

ሠለስቱ ፡ ምዕት ፡ "ወነአምን ፡ በአሐቲ ፡ ጥምቀት ፡
ለሥርየተ ኃጢአት" ፡ ኃጢአት ፡ በሚሆ ይባላት ፡ በን
ዲት ፡ ጥምቀት ፡ አናምናለን ፡ ብለዋል ። ሃይ ፡ አበ ፡ ፍሐዋርያት ፡
ተከታይ ፡ አትናስዮስም ፡ በጥምቀት ፡ ማይ ፡ እናምናለን ፡ ብሏል ፡
ሃይ ፡ አበ ፡ የቂሳርያ ፡ ኤጲስ ፡ ቆጶስ ፡ በስልዮስም ፡ መን
ፈስ ፡ ቅዱስ ፡ በፍጥረቱ ፡ ሁሉ ፡ ሀብቱን ፡ ያሳድራል ፡
ካለ ፡ በኋላ ፡ ከልጅነት ፡ የተለዩትን ፡ በዳግም ፡ ልደት ፡
ልጆች ፡ ያደርጋቸዋል ፡ ብሏል ፡ ሃይ ፡ አበ ፡ አቡሊዲ
ስም ፡ በክርስቶስ ፡ የሚያምኑት ፡ እምነት ፡ የሕይወት ፡
መንፈስን ፡ ያስገኛል ፡ ብሏል ፡ ኤጲፋንዮስም ፡ ለንስ
ሐና ፡ ኃጢአትን ፡ ለማስተስረዬ ፡ በመተ...

ጥምቀት ፡ እናምናለን ፡ ሃይ ፡ አበ ። ቅዱስ ፡ ቄርሎስም ፡
በሦስቱ ፡ ስም ፡ ይጠመቁ ፡ ብሏል ። ስለዚህ ፡ ቤተ ፡ ክር
ስቲያን ፡ ከዚህ ፡ በላይ ፡ የተነገረውን ፡ መሠረት ፡ አድ
ርጋ ፡ ሀብተ ፡ መንፈስ ፡ ቅዱስን ፡ ለምዕመናን ፡ ታድ
ላለች ። ምዕመናንም ፡ ይህን ፡ ታላቅ ክብር ፡ ተቀብ
ለው ፡ የእግዚአብሔር ፡ ክብር ፡ ወራሾች ፡ ሆነዋል ።
ከዚህ ፡ ቀጥለን ፡ ምሥጢረ ፡ ቊርባንን ፡ እንናገራለን ።

፴፻ ምሥጢረ ፡ ቊርባን

ምሥጢረ ፡ ቊርባን በትንቢት ፡ የተነገረ ፡ በም
ሳሌ ፡ የተመሰለ ፡ ትንቢቱ ፡ ምሳሌው ፡ በአማናዊነት ፡
የተፈጸመ ፡ እንደሆነ ፡ ከብሉይ ፡ ከሐዲስና ፡ ከሊቃው
ንት ፡ ምጻሕፍት ፡ መረጃ ፡ ሰጥተን ፡ እንናገራለን ።
ትንቢቱ ፡ በአሪት ፡ አዳም ፡ ከእኛ ፡ እንዳንዱ ፡ ሆነ ፡
መልካምንና ፡ ክፉን ፡ የሚያውቅ ፡ አሁንም ፡ እጁን
ይዘረጋል ፡ ዳግመኛም ፡ ከዕፁ ፡ ሕይወት ፡ ዛፍ ፡ ይበላል ፡
ለዘለዓለም ፡ ሕያው ፡ ሆኖ ፡ እንዲኖር ፡ ብሏል ። ምዕሮ
ዋ ፡ ጳጳ (ምሳሌም) ፡ ዳግመኛም ፡ ምዕ ፡ ፲፬ ፡ ቊ ፡
፲፰ ፡ እንዲህ ፡ ይላል ፡ መልክ ፡ ጸዴቅ ፡ የሳሌም ፡
ንጉሥ ፡ እንጀራና ፡ የወይን ፡ ጠጅ ፡ አወጣ ፡ የልዑል ፡
እግዚአብሔር ፡ ከህን ፡ ነበረ ። በረከውም ፡ አለም ፡
አብርሃም ፡ ለልዑል ፡ እግዚአብሔር ፡ የተባረከ ፡ ነው ።
ሰማይንና ፡ ምድርን ፡ የሚገዛ ፡ ልዑል ፡ እግዚአብሔርም ፡
የተባረከ ፡ ነው ፡ ጠላቶችህን ፡ በጅህ ፡ የጣለህ ፡ አብ
አብርሃምም ፡ ከከብቱ ፡ ሁሉ ፡ ከአሥር ፡ አንድ ፡
ሰጠው ፡ ብሏል ፡ ምዕ ፡ ፲፱ ፡ ቁ ፡ ፲፰ ። አንባቢ ፡

ሆይ ፡ ይህ ፡ ከዚህ ፡ በላይ ፡ የሰማነው ፡ በረከት ፡
ለአብርሃም ፡ ብቻ ፡ እንዳይደለ ፡ እግዚአብሔርን ፡ ለሚ
ፈራ ፡ በሕጉ ፡ ለሚሔድ ፡ ሰው ፡ ሁሉ ፡ እንደሆነ ፡
ማወቅ ፡ እንዲገባ ፡ አስተውል ። በአሪት ፡ ዘፀአትም ፡
እንዲህ ፡ ይላል ፡ እግዚአብሔር ፡ ሙሴንና ፡ አሮንን ፡
ተናገራቸው ፡ በምስር ፡ ምድር ፡ እንዲህ ፡ ሲል ፡ ይህ ፡
ወር ፡ የወሮች ፡ ሁሉ ፡ መጀመርያ ፡ ይሁናችሁ ፡ በዚህ ፡
ወር ፡ ጨረቃ ፡ ሠርቅ ፡ በደረገች ፡ በአሥረኛ ፡ ቀን ፡
እያንዳንዱ ፡ በግ ፡ ይውሰድ ፡ ለአባቱ ፡ ቤት ፡ አንዳ
ንድም ፡ በግ ፡ ለቤቱ ፡ ይህም ፡ ጠባብ ፡ ነውር ፡ የሌ
ለበት ፡ ተባዕት ፡ የአንድ ፡ ዓመት ፡ ግልገል ፡ ልጅም ፡
ይሁን ፡ ምዕ ፡ ፲፱ ፡ ክ ፡ ፩ ፡ እስከ ፡ ፲፫ ። ዳግመ
ኛም ፡ እግዚአብሔር ፡ ሙሴን ፡ አለው ፡ እንሆ ፡ እኔ ፡
ከሰማይ ፡ እንጀራ ፡ አዘንግለሁ ፡ ሕዝቡም ፡ ወጥተው ፡
ለዕለት ፡ የሚበቃቸውን ፡ ምግብ ፡ ይልቀሙ ፡ እኔ ፡ እን
ድራትናቸው ፡ በሕጌ ፡ ይሔዱ ፡ እንደሆነ ፡ ወይም ፡ አይ
ሔዱ ፡ እንደሆነ ፡ ምዕ ፡ ፲፯ ፡ ቊ ፡ ፱ ። ምሳሌም ፡ ብዙ
ቀን ፡ ከሆነ ፡ በኋላ ፡ ቃኤል ፡ ከምድሩ ፡ ፍሬ ፡ ለእግዚአ
ብሔር ፡ መሥዋዕት ፡ አቀረበ ። አቤልም ፡ ከበጎቹ ፡ በኩ
ራት ፡ ከሰቡት ፡ አቀረቡ ፡ እግዚአብሔርም ፡ ወደአቤል ፡
ተመለከተ ፡ ወደመሥዋዕቱም ፡ ምዕ ፡ ፶ ፡ ቊ ፡ ፱ ። ዳግመ
ኛም ፡ አብርሃምን ፡ ፈተነው ፡ አለውም ፡ አብርሃምም ፡
አለው ፡ እንሆ ፡ አለሁ ፡ አለ ፡ አለውም ፡ አንድ ፡ ልጅህን ፡
ውሰድ ፡ የምትወደው ፡ ይስሐቅን ፡ ይዘህ ፡ ወደሞሪያም ፡
ምድር ፡ ሔድ ፡ ከዚያም ፡ መሥዋዕት ፡ ሠዋው ፡ እኔ ፡
በምንግርህ ፡ በአንድ ፡ ተገኝ

፲፩ ። በአሪት ፡ ዘፀአትም ፡ እንጂ ፡ በእስራኤል ፡ ከበርቶች ፡
 ላይ ፡ አልዘረጋም ፡ እሳቸውም ፡ እግዚአብሔርን ፡ አዩ ፡
 በሉም ፡ ጠጡም ፡ ምዕ ፡ ሸ፬ ፡ ቀ ፡ ፲፩ ፡ በአሪት ፡ ዘሌ
 ዋውያንም ፡ ሙሴ ፡ አርንን ፡ አለው ፡ ወደመሠዊያው ፡
 ቅረብ ፡ ስለኃጢአትህም ፡ መሥዋዕትህን ፡ ሠዋ ፡ የሚቃ
 ጠለውን ፡ ቀርባንህን ፡ አቅርብ ፡ ለራስህና ፡ ለሕዝቡም ፡
 አስተስርይ ፡ ብሏል ፡ ምዕ ፡ ፱ ፡ ቀ ፡ ፯ ፡ ሳዳዊትም ፡ ብዙ ፡
 ናቸው ፡ በጎ ፡ ያለውን ፡ ማን ፡ ያሳየናል ፡ የሚሉ ፡
 የፊትህን ፡ ብርሃን ፡ በላያችን ፡ አንሣ ፡ በልቤ ፡ ደስ
 ታን ፡ ሰጠህ ፡ ከብዙ ፡ ስንዴያቸውና ፡ ከወይን ፡ ጠጃ
 ቸው ፡ ይልቅ ፡ ብሏል ፡ ምዕ ፡ ፱ ፡ ቀ ፡ ፮ ፡ ሲረክም ፡
 ወይንን ፡ ለማይጠጣ ፡ ሕይወቱ ፡ ምድር ፡ ነው ፡ ብሏል ፡
 ሰርንያስም ፡ በእግዚአብሔር ፡ አምላክ ፡ ፊት ፡ ዝም ፡
 በሉ ፡ የእግዚአብሔር ፡ ቀን ፡ ቅርብ ፡ ነውና ፡ የእግዚ
 አብሔርም ፡ መሥዋዕት ፡ አዘጋጁ ፡ የሚጠራቸውንም ፡
 ቀደሰ ፡ ብሏል ፡ ምዕ ፡ ፩ ፡ ቀ ፡ ፮ ፡ እንግዲህ ፡ በዘ
 መን ፡ ሐዲስ ፡ አማናዊ ፡ ሆነው ፡ በስንዴና ፡ በወይን ፡
 አምሳል ፡ ስለሚሠጡ ፡ ሥጋና ፡ ደም ፡ በትንቢት ፡ የተ
 ነገረውን ፡ በምሳሌ ፡ የተረዳውን ፡ ከአሳየን ፡ በኋላ ፡
 አማናዊ ፡ ሆነው ፡ እንደተሠጡን ፡ እንናገራለን ። ጌታችን ፡
 ኢየሱስ ፡ ክርስቶስ ፡ ከዚህ ፡ ዓለም ፡ በሞት ፡ የሚለይ
 በት ፡ በደረሰ ፡ ጊዜ ፡ ሐሙስ ፡ ማታ ፡ ለበረከት ፡ ከአመ
 ጡለት ፡ ከጎብስቱ ፡ ከወይኑ ፡ ከፍሉ ፡ ዝውክቱ ፡ ሥጋዩ ፡
 ዝውክቱ ፡ ደምዩ ፡ ብሉ ፡ አክብሮ ፡ ለውጦ ፡ ስለሠጣቸው ፡
 ምሥጢረ ፡ ቀርባን ፡ በዚህ ተጀምሯል ፡ ማቱ ፡ ምዕ ፡
 ፳፮ ፡ ቀ ፡ ፳፯ ፡ ዮሐ ፡ ምዕ ፡ ፲፫ ፡ ፩ ፡ ዘፀአ ፡ ፳፬ ፡
 ፱ ፡ ፱ ፡ ኤር ፡ ፴፩ ፡ ፴፩ ፡ ዘካ ፡ ፱ ፡ ፲፩ ።

ዳግመኛም ፡ በዮሐንስ ፡ ወንጌል ፡ አውነት ፡ ዕው
 ነት ፡ እላችኋለሁ ፡ በእኔ ፡ የሚያምን ፡ የዘለዓለም ፡ ሕይ
 ወት ፡ እንዳለው ፡ ብሏል ፡ ምዕ ፡ ፫ ፡ ፲፮ ። ዳግመኛም ፡
 አኔ ፡ ነኝ ፡ የሕይወት ፡ እንጀራ ፡ አብቶቻችሁ ፡ መና ፡
 በሉ ፡ በምድረ ፡ በዳም ፡ ሞቱ ፡ ይህ ፡ ነው ፡ ከሰማይ ፡
 የወረደ ፡ እንጀራ ፡ ከእርሱ ፡ የሚበላ ፡ ሁሉ ፡ እንዳይ
 ሞት ፡ እኔ ፡ ነኝ ፡ ሕያው ፡ እንጀራ ፡ ከሰማይ ፡ የወረደ ፡
 ማንም ፡ ከዚህ ፡ እንጀራ ፡ የበላ ለዘለዓለም ፡ ይኖራል ። ፡
 ካለ ፡ በኋላ ፡ እኔ ፡ የምሰጠው ፡ ጎብስት ፡ ሥጋዬ ፡
 ነው ፡ ስለዘለዓለም ፡ ሕይወት ፡ እሰጠው ፡ ዘንድ ፡ ያለኝ ፡
 ምዕ ፡ ፲፩ ፡ ፳፮ ፡ ገላት ፡ ፪ ፡ ፳ ፡ ዕብ ፡ ፲ ፡ ፲ ።

አይሁድም ፡ እርስበርሳቸው ፡ ተከራክሩ ፡ እንዲህ ፡
 ሲሉ ፡ እንዴት ፡ ይችላል ፡ ይህ ፡ ሥጋውን ፡ ይሰጠን ፡
 ዘንድ ፡ ልንበላው ። ኢየሱስም ፡ አላቸው ፡ አውነት ፡
 እውነት ፡ እላችኋለሁ ፡ የሰውን ፡ ልጅ ፡ ሥጋ ፡ ካል
 በላችሁ ፡ ደሙንም ፡ ካልጠጣችሁ ፡ ለእናንት ፡ ሕይወት ፡
 የላችሁም ፡ ሥጋዬን ፡ የበላ ፡ ደሜንም ፡ የጠጣ ፡
 ለእርሱ ፡ የዘለዓለም ፡ ሕይወት ፡ አለው ፡ አኔም ፡ በኋ
 ላኛው ፡ ቀን ፡ አሥነግዋለሁ ፡ ሥጋዬ ፡ በእውነት ፡
 መብል ፡ ነውና ፡ ደሜም ፡ በእውነት ፡ መጠጥ ፡ ነውና ፡
 ሥጋዬን ፡ የበላ ፡ ደሜንም ፡ የጠጣ ፡ በእኔ ፡ ይኖራል ፡
 እኔም ፡ በእርሱ ፡ እኖራለሁ ፡ ምዕ ፡ ፲፭ ፡ ፱ ፡ ፩ ፡ ዮሐ ፡
 ፫ ፡ ፳፬ ።

ሕያው ፡ አብ ፡ እንደላከኝ ፡ እኔም ፡ ስለአብ ፡ ሕያው
 ነኝ ። ሥጋዬን ፡ የሚበላም ፡ ደግሞ ፡ እርሱ ፡ ስለእኔ ፡
 ሕያው ፡ ይሆናል ። ይህ ፡ ነው ፡ ከሰማይ ፡ የጠጠው ፡

አባቶቻችሁ ፡ በልተውት ፡ እንደሞቱ ፡ ያለ ፡ መና ፡ አይደለም ። ይህን ፡ እንጀራ ፡ የበላ ፡ ለዘለዓለም ፡ ይኖራል ፡ ብሏል ፡ ምዕ ፡ ፮ ፡ ጎጂ ፡ እስከ ፡ ፶፱ ።

ቅዱስ ፡ ጳውሎስም ፡ ለቆሮንቶስ ፡ ሰዎች ፡ በጻፈው ፡ መልክቱ ፡ ስለም ሥጢረ ፡ ተኮርባን ፡ ሲናገር ፡ ይህ ፡ የምንባርከው ፡ በረከት ፡ የክርስቶስ ፡ የደሙ ፡ ራት ፡ አይደለምን? የምንቁርሰው ፡ እንጀራ ፡ የክርስቶስ ፡ የሥጋው ፡ ራት ፡ አይደለምን? ማቴ ፡ ፳፮ ፡ ፳፮ ፡ የሐዋ ፡ ዩ ፡ ፵፪ ። እኛም ፡ ሁላችን ፡ አንድ ፡ እንጀራ ፡ አንድ ፡ ሥጋም ፡ ነን ፡ እኛ ፡ ሁላችን ፡ አንድ ፡ እንጀራ ፡ እንቀበላለንና ፡ ብሏል ፡ ሮሜ ፡ ፲፪ ፡ ፭ ፡ ፩ ፡ ቆሮ ፡ ፲፪ ፡ ፳፮ ።

ዳግመኛም ፡ አኔ ፡ ከጌታ ፡ ትእዛዝ ፡ ወስጃለሁና ፡ ለእናንተ ፡ ደግሞ ፡ የሠጠኋችሁን ፡ ጌታችን ፡ ኢየሱስ ፡ በዚያች ፡ በተያዘባት ፡ ሴት ፡ እንጀራን ፡ እንደወሰደ ፡ ማቴ ፡ ፳፮ ፡ ፳፮ ፡ ማር ፡ ፲፬ ፡ ፲፪ ፡ ሉቃ ፡ ፳፪ ፡ ፲፱ ።

በመሰገንም ፡ ጊዜ ፡ ቁረሰው ፡ አለም ፡ “እንኩ ፡ ብሎ ፡ ይህ ፡ ሥጋዬ ፡ ነው ፡ ስለእናንተ ፡ የሚፈተተው ፡ ይህን ፡ አድርጉት ፡ ለመታሰቢያዬ ፡ እንዲሁም ፡ ጽዋውን ፡ ወሰደ ፡ እራታቸውን ፡ ከበሉ ፡ በኋላ ፡ እንዲህ ፡ ሲል ፡ ይህ ፡ ጽዋ ፡ አዲስ ፡ ሥርዓት ፡ ነው ፡ በደሜ ፡ ይህን ፡ አድርጉ ፡ በጠጣችሁት ፡ ጊዜ ፡ ሁሉ ፡ ለመታሰቢያዬ ፡ ይህንንም ፡ እንጀራ ፡ በበላችሁ ፡ ጊዜ ፡ ሁሉ ፡ የጌታን ፡ ሞት ፡ ታሳያላችሁ ፡ እስከ መጣ ፡ ድረስ ፡ ማቴ ፡ ፳፭ ፡ ፲፫ ፡ ና ፡ ፳፮ ፡ ፳፬ ፡ የሐ ፡ ፲፬ ፡ ፫ ።

ስለዚህም ፡ ይህንን ፡ እንጀራ ፡ የሚበላ ፡ ሁሉ ፡ የጌታንም ፡ ጽዋ ፡ የሚጠጣ ፡ ሳይገባው ፡ በጌታ ፡ ሥጋ ፡

በደሙም ፡ ዕዳ ፡ ይገባዋል ፡ ሰውም ፡ ራሱን ፡ ይፍተን ፡ እንዲህም ፡ ይሁን ፡ ይህን ፡ እንጀራ ፡ ይብላ ፡ ይህንም ፡ ጽዋ ፡ ይጠጣ ፡ ሳይገባው ፡ ግን ፡ ቢባላ ፡ ቢጠጣም ፡ ለራሱ ፡ ኩነኔን ፡ ይበላል ፡ ይጠጣልም ፡ የጌታን ፡ ሥጋ ፡ በይለይ ፡ ምዕ ፡ ፲፩ ፡ ቀ ፡ ፳፬ ፡ እስከ ፡ ፴ ።

ቅዱስ ፡ ጳውሎስም ፡ ታውቃላችሁ ፡ በሚጠፋ ፡ በወርቅና ፡ በብር ፡ ከከንቱ ፡ ሥራችሁ ፡ እንዳልዳናችሁ ፡ ከአባቶቻችሁ ፡ በተቀበላችሁት ፡ ፩ ፡ ቆሮ ፡ ፮ ፡ ፳ና ፡ ፮ ፡ ፳፫ ፡ ምዕ ፡ ፱ ፡ ፩ ።

ነገር ፡ ግን ፡ በከበረው ፡ በበግ ፡ ደም ፡ ነውር ፡ ርኩሳትም ፡ በሌለበት ፡ እሱም ፡ ክርስቶስ ። ፩ ፡ ጳው ፡ ምዕ ፡ ፩ ፡ ፲፰ ። የሐንስም ፡ በብርሃን ፡ ብንመላለስ ፡ እሱ ፡ በብርሃን ፡ እንዳለ ፡ ለእኛ ፡ አንድነት ፡ አለን ፡ እርስ ፡ በርሳችን ። የልጁም ፡ የኢየሱስ ፡ ክርስቶስ ፡ ደም ፡ ከኃጢአት ፡ ሁሉ ፡ ያነጻጻል ፡ ፩ ፡ ምዕ ፡ ፮ ። ዳግመኛም ፡ በራእዩ ፡ ከኢየሱስ ፡ ክርስቶስ ፡ ከታመነው ፡ ምስክር ፡ የሙታን ፡ በኩር ፡ የምድር ፡ ነገሥታትም ፡ አለቃ ፡ ለወደደን ፡ ከኃጢአታችንም ፡ በደሙ ፡ ላጠበን ፡ ብሏል ፡ ምዕ ፡ ፫ ፡ ፲፬ ፡ የሐ ፡ ፲፰ ፡ ፴፯ ፡ ቆላ ፡ ፩ ፡ ፲፰ ፡ ምዕ ፡ ፮ ፡ ፲፬ ።

ሐዋርያው ፡ ጳውሎስም ፡ ከዚህ ፡ አስቀድሞ ፡ ለሮም ፡ ሰዎች ፡ ሲጽፍ ፡ እንዲህ ፡ ብሏል ። አግዚአብሔር ፡ ፍቅሩን ፡ በእኛ ፡ አስታውቋል ፡ ገና ፡ ኃጢአተኞች ፡ ስንሆን ፡ ክርስቶስ ፡ ስለእኛ ፡ ሞተ ፡ እን

ደትም ፡ እጅግ ፡ ከጸደቀን ፡ በደሙ ፡ ፡ ፡ ዘሬ ፡ በእሱ ፡
እንድናለን ፡ ከሚመጣውም ፡ ቀጣ ፡ ያድነናል ። ምዕ ፡
፩ ፡ ቀጣ ፡ ፩ ፡ ም ፡ ስ ፡ ፲፰ ፡ ፲፱ ፡ ደ ፡ ፩ ።

ዳግመኛም ፡ በእርሱ ፡ መድኃኒት ፡ በደሙ ፡ የኃ
ጢአታችን ፡ ሥርየት ፡ ከጸጋው ፡ ባለጠገነት ፡ የተ
ነሣ ፡ ቆላስ ፡ ከ ፡ ፲፬ ፡ ምዕ ፡ ደ ፡ ጌና ፡ ፫ ፡ ፰ ፡ ፲፮ ።
ለዕብራውያንም ፡ በጻፈው ፡ መልእክቱ ፡ የቀድሞ ፡
የሰማያዊት ፡ ምሳሌ ፡ በዚህ ፡ ትንጻ ፡ ዘንድ ፡ ይገባ ፡
ነበርና ። ሰማያዊቱ ፡ ግን ፡ ከዚህ ፡ በምትበልጠው ፡
መሥዋዕት ፡ ብሏል ። ምዕ ፡ ፰ ፡ ፩ ።

ዳግመኛም ፡ ወንድሞቹ ፡ ሆይ ፡ ለእኛ ፡ ባለሙያ
ነት ፡ ሳለን ፡ ወደመቅደስ ፡ መግቢያ ፡ በኢየሱስ ፡ ክር
ስቶስ ፡ ደም ። ምዕ ፡ ፲ ፡ ቀጣ ፡ ፳ ። ደ ፡ ጴጥ ፡ ምዕ ፡
፩ ፡ ፲፩ ። ኤሬ ፡ ደ ፡ ፲፰ና ፡ ፫ ፡ ፲፪ ።

ላዲስና ፡ ለሕያው ፡ መንገድ ፡ የቀደሰልን ፡ በመ
ጋረጃ ፡ እንዲሁም ፡ ማለት ፡ በሥጋው ፡ ምዕ ፡ ፱ ፡ ፰
ዮሐ ፡ ደ ፡ ፳፩ ። ታላቅ ፡ ከህንም ፡ ሳለ ፡ በእግዚአብሔር ፡
ቤት ፡ ብሏል ። ስለዚህ ፡ ኢየሱስ ፡ ሕዝቡን ፡ በደሙ ፡
ሊያነጻ ፡ ከገር ፡ በሚጻ ፡ ሕማማትን ፡ ተቀበለ ፡ ምዕ ፡
፲፫ ፡ ፲፪ ። የሰላም ፡ አምላክ ፡ ጌታችንን ፡ ኢየሱስን ፡
የበጎች ፡ ጠባቆችን ፡ አለቃ ፡ ከሙታን ፡ ያስነሣ ፡
በዘለዓለም ፡ ሥርዓት ፡ ደም ፡ ብሏል ። ምዕ ፡ ፲፫ ፡
፳ ። ኢሳ ፡ ግ ፡ ፲፩ ፡ ሕዝ ፡ ፴፬ ፡ ፳፮ ። ዮሐ ፡ ፲ ፡ ፲፩ ።
ይህንንም ፡ ከዚህ ፡ በላይ ፡ የተነገረውን ፡ አብነት ፡
አድርገው ፡ ሊቃውንት ፡ አምላተው ፡ አስፍተው ፡

ተናግረውታል ። አትናቴዎስ ፡ በሃይማኖት አበው ፡ ወከዕበ ፡
ነአምን ፡ በቀርባን ፡ ቅዱስ ፡ ከመ ፡ ውእቱ ፡ ሥጋ ፡
ወደም ፡ ዘእግዚእነ ፡ ኢየሱስ ፡ ክርስቶስ ፡ ዘውእቱ ፡
እምቅድመ ፡ ይቀድሱ ፡ ከህን ፡ ኅብስት ፡ ወወይን ።
ወሶበ ይቆድሱ ፡ ከህን ፡ ይወርድ ፡ ላዕሌሁ ፡ መንፈስ ፡
ቅዱስ ፡ ወይትመየጥ ፡ እምከዊ፣ ኅብስት ፡ ኅበ ፡
ከዊነ ፡ ሥጋ ፡ ዘእግዚአብሔር ፡ ቃል ፡ ዘበአ
ማን ። ወከማሁ ፡ ጽዋዕኒ ፡ ይትመየጥ ፡ እምከዊነ ፡
ወይን ፡ ኅበ ፡ ከዊነ ፡ ደም ፡ አምላክዊ ፡ ዘወልደ ፡
እግዚአብሔር ፡ በህላዌሁ ።

የትንሣኤን ፡ ነገር ፡ ሲናገር ፡ መጥቶ ፡ የጌታችን ፡
የኢየሱስ ፡ ማሕየዊ ፡ የሚሆን ፡ ሥጋና ፡ ደም ፡ እንደ
ሆኑ ፡ ቂሱ ፡ ሳይበርከው ፡ ኅብስትና ፡ ወይን ፡ ብቻ ፡
እንደነበረ ፡ ቂሱ ፡ በባረከው ፡ ጊዜ ፡ ግን ፡ መንፈስ ፡
ቅዱስ ፡ እንዲያድርበት ፡ ኅብስቱም ፡ ከኅብስትነቱ ፡
እውነተኛ ፡ ወደሚሆን ፡ ወደእግዚአብሔር ፡ ቃል ፡
ሥጋ ፡ እንዲለወጥ ፡ ወይኑም ፡ አምላክዊ ፡ ወደሚ
ሆን ፡ ደም ፡ እንዲለወጥ ፡ በቅዱስ ፡ ቀርባን ፡ እናም
ናለን ፡ ብሎ ፡ ንባቡን ፡ አብርቶ ፡ ምሥጢሩን አገልግሎ
አስረድቷል ። ቴዎድሮስም ፡ በአምስተኛው ፡ ክፍል ፡
ሲያወግዝ ፡ እመቦ ፡ ዘይቤ ፡ በእንተ ፡ ሥጋ ፡ ቅዱስ ፡
ወደም ፡ ክቡር ፡ ዘእግዚእነ ፡ ክርስቶስ ፡ ዘያዕርግዎሙ ፡
ከህናት ፡ በውስተ ፡ ምሥዋዕ ፡ ቅዱስ ፡ ወይሬጽሙ ፡
በሙ ፡ ቅዳሴ ፡ ወመልእክተ ፡ በእንተ ፡ ሞቱ ፡ ወት
ንሣኤሁ ፡ ከመ ፡ በሙ ፡ ሕማም ፡ ወሙስና ፡ ወሞት ።

ከህናት ፡ ስለጥቁና ፡ ስለትንሣኤው ፡ ወደመንበር ፡
በሚያቀርቡዋቸው ፡ ምስጋናንና ፡ ተልእኮን ፡ በሚፈ
ጽሙባቸው ፡ የጌታችን ፡ የክርስቶስ ፡ ቅዱስ ፡ ሥጋና ፡
ክቡር ፡ ደም ፡ ፤ ሕማም ፡ ሞት ፡ ሙስና ፡ እንዳለባቸው ፡
የሚናገር ፡ ሰው ፡ ቢኖር ፡ የተለየ ፡ ይሁን ፡ ብሏል ።

የሐንስ ፡ ዘቡርልስም ፡ (እመቤ ፡ ዘይብል ፡ ኢሀሎ ፡
ጥምቀት ፡ ወኢሥጋ ፡ ወደም ፡ ዘክርስቶስ ፡ መድኃኒን ፡
ውጉዝ ፡ ለይኩን ።

ጥምቀት ፡ የመድኃኒታችን ፡ የክርስቶስ ፡ ሥጋና ፡
ደም ፡ የለም ፡ የሚል ፡ ሰው ፡ ቢኖር ፡ የተለየ ፡ ይሁን ፡
ብሏል ። አፍሮስዮስም ፡ ኅብስተ ፡ ሕይወት ፡ ዘወረደ ፡
እምሰማይ ፡ ያለውን ፡ ሲተረጉም ፡ ኅብስትሰ ፡ ውእቱ ፡
ሥጋሁ ፡ ዘነሥአ ።

ኅብስትም ፡ የተባለ ፡ የተወሐደው ፡ ሥጋው ፡
ነው ፡ ብሏል ።

ቅዱስ ፡ ቄርሎስም ፡ እስመ ፡ ሥጋሁ ፡ ቅዱስ ፡
ወደሙ ፡ ክብር ፡ ለእግዚአን ፡ ክርስቶስ ፡ ወሀቤ ፡ ሕይ
ወት ፡ ውእቱ ።

የጌታችን ፡ የክርስቶስ ፡ ቅዱስ ፡ ሥጋው ፡ ክቡር ፡
ደሙ ፡ ሕይወትን ፡ የሚያድስ ፡ ነው ፡ ብሏል ። የፍ
ርድ ፡ መጽሐፍም ፡ በአንቀጸ ፡ ቍርባን ፡ እንዲህ ፡
ሲል ፡ አስረድቷል ።

„ወይባል ፡ ከህን ፡ ጊዜ ፡ ይሚጡ ፡ ሥጋ ፡ ዝንቱ ፡
ውእቱ ፡ ሥጋሁ ፡ ለክርስቶስ ፡ ዘመጠው ፡ በእንተ ፡

ኃጣውኢን ፡ ወይባል ፡ ዘይትሚጦ ፡ አሜን ፡ ወከግሁ ፡
ይባል ፡ ካዕቦ ፡ ዘይእኅዝ ፡ ጽዋዐ ፡ ዝውእቱ ፡ ደሙ ፡
ለክርስቶስ ፡ ዘተክዕው ፡ በእንቲአን ፡ ወይባል ፡ ዘይ
ትሚጦ ፡ አሜን ።

ቄሱ ፡ ሥጋውን ፡ ለምዕመናን ፡ በሚያቀርብበት ፡
ጊዜ ፡ ይህ ፡ ስለኛ ፡ ኃጢአት ፡ የሠጠው ፡ የክርስቶስ ፡
ሥጋ ፡ ነው ፡ ይባል ። የሚቀበለውም ፡ ሰው ፡ እው
ነት ፡ ነው ፡ ይባል ። እንደዚህም ፡ ዳግመኛ ፡ ጽዋዐን ፡
የያዘው ፡ ይህ ፡ ስለኛ ፡ ኃጢአት ፡ የፈሰሰ ፡ የክርስ
ቶስ ፡ ደም ፡ ነው ፡ ይባል ። የሚቀበለውም ፡ ሰው ፡
እውነት ፡ ነው ፡ ይባል ። እንግዲህ ፡ ከዚህ ፡ በላይ ፡
በተናገርናቸው ፡ ማስረጃዎች ፡ ምሥጢረ ፡ ሞርባንን ፡
ካስረዳን ፡ ዘንድ ፡ ዳግመኛ ፡ ምሥጢረ ፡ ትንሣኤ ፡
ሙታንን ፡ እንናገራለን ።

ኛ፣ ምሥጢረ ፡ ትንሣኤ ፡ ሙታን ።

እግዚአብሔር ፡ አዳምንና ፡ ሔዋንን ፡ ፈጥሮ ፡
በልጅነት ፡ ክብር ፡ አክብሮ ፡ በገነት ፡ አኖራቸው ።
ከአንዲትም ፡ ዕዕ ፡ በለስ ፡ በቀር ፡ ሁሉን ፡ ብሉ ፡ ብሎ ፡
ከሰማይ ፡ በታች ፡ ያለውን ፡ ሁሉ ፡ እንዲገዙ ፡ አድ
ርጓቸዋል ፡ ኦሪት ፡ ዘፍጥረት ፡ ምዕ ፡ ስ ፡ ሸ፤ ።

ኋላ ፡ ግን ፡ ትእዛዙን ፡ አፍርሰው ፡ ዕዕ ፡ በለስን ፡
ስለበሉ ፡ ዘፍጥ ፡ ፫ ፡ ፮ ። ሞተ ፡ ሥጋንና ፡ ሞተ ፡ ነፍ
ስን ፡ ርደተ ፡ መቃብርንና ፡ ርደተ ፡ ገሃንምን ፡ ፈረ
ደባቸው ። ፫ ፡ ሞ ፡ ፲፱ ። ልጆቻቸውም ፡ በዚሁ ፡
ፍርድ ፡ ለሞትና ፡ ለመቃብር ፡ ሲገዙ ፡ ኖረዋል ፡ ሮሜ
፩ ፡ ፲፪ ፡ ም ፡ ፮ ፡ ሸ፤ ። ዘፍጥ ፡ ፪ ፡ ፲፯ ።

ነገር ፡ ግን ፡ ለሞትና ፡ ለመቃብር ፡ እንደተገዙ ፡ እንዳይቀሩ ፡ ከፈረሱና ፡ ከበሰበሱ ፡ በኋላ ፡ አካል ፡ ገዝተው ፡ እንዲነሡ ፡ በብዙ ፡ ምሳሌ ፡ በብዙ ፡ ትንቢት ፡ አስረድቷል ።

ምሳሌ ፣ እዳም ፣ በአቤል ፣ ሞት ፣ አዝኖ ፣ ሳለ ፣ መልአክ ፣ መጥቶ ፣ ልጅህ ፣ አቤል ፣ ወደገነት ፣ ገብቷልና ፣ አይዘህ ፣ አትዘን ፣ ብሎታል ። በዚህም ፣ ትንሣኤ ፣ እንዳለ ፣ ታውቋል ። ከአዳም ፣ ሰባተኛ ፣ ትውልድ ፣ የሚሆን ፣ ጌኖክም ፣ ይሁዳ ፣ ምዕ ፣ ፩ ፲፬ ፣ ዘፍ ፣ ፭ ፳፩ ። በዚህም ፣ ዓለም ፣ ሦስት ፣ መቶ ፣ ስድሳ ፣ ዓመት ፣ ከኖረ ፣ በኋላ ፣ ከእግዚአብሔር ፣ ጋራ ፣ መንገዱን ፣ አደረገ ፣ አልተገኘም ፣ እግዚአብሔር ፣ ስለ ወሰደው ። ዘፍ ፣ ፭ ፣ ፳፬ ። ዮሐ ፣ ፮ ፣ ፶፩ ። ሐዋርያው ፣ ጳውሎስም ፣ ይህን ፣ ጠቅሶ ፣ ሲናገር ፣ እንዲህ ፣ ብሏል ። ጌኖክ ፣ በሃይማኖት ፣ ከዚህ ፣ ዓለም ፣ ወጣ ፣ ሞትንም ፣ አላየም ፣ ከዚያም ፣ በኋላ ፣ አልተገኘም ፣ እግዚአብሔር ፣ አውጥቶታልና ፣ ሳያወጣው ፣ ስለተመሰከረለት ፣ እግዚአብሔር ፣ እንደመሰከረ ፣ ዕብ ፣ ምዕ ፣ ፲፩ ፣ ፭ ።

ከዚህ ፣ በኋላ ፣ ሞት ፣ እንዳለ ፣ በአቤል ፣ ትንሣኤ ፣ እንዳለ ፣ በጌኖክ ፣ ታውቋል ። በአቤል ፣ አፍርሆሙ ፣ ወበጌኖክ ፣ አንቅሆሙ ፣ እንደተባለ ። በአቤል ፣ ሞት ፣ አስፈራቸው ፣ በጌኖክ ፣ ትንሣኤ ፣ ግን ፣ ደስ ፣ አሰኛቸው ። (ዮሐንስ ፣ አፈ ፣ ወርቅ) ። ይስሐቅም ፣ በሕሊና ፣ አብርሃም ፣ በተወዋ ፣ በሦስተኛው ፣ ቀን ፣ ተነሥቷል ። ኢዮብም ፣ እስከ ፣ ማእዜኑ ፣ እሂሉ ፣ በዝንቱ ፣ ሥጋዩ ፣ ዘቱ

ሱሕ ፣ በደም ፣ እስከ ፣ አንተ ፣ ትሔድሶ ። በዚህ ፣ ደም ፣ በተቀላቀለው ፣ ሥጋዬ ፣ እስከ ፣ መቼ ፣ እኖራለሁ ፣ አንተ ፣ እስክታድሰው ፣ ድረስ ፣ ዳግመኛም ፣ እኔ ፣ የሚያድነኝ ፣ ሕያው ፣ አውቃለሁ ፣ በፍጻሜ ፣ ዘመን ፣ በድር ፣ አፈር ፣ ላይ ፣ ይቆማል ። ይህ ፣ ቀርቦቴም ፣ ከጠፋ ፣ በኋላ ፣ በዚያን ፣ ጊዜ ፣ ከሥጋዬ ፣ ጋራ ፣ አምላኬን ፣ አየዋለሁ ፣ እኔ ባለቤቱ ፣ ዓይኖቼም ፣ ያዩታል ። ከእኔ ፣ ሌላ ፣ አይደለም ፣ ይህንንም ፣ በመናፈቄ ፣ ኩላሊቶቼ ፣ በውስጤ ፣ ተጻጻፍ ፣ ብሏል ። ምዕ ፣ ፲፱ ፣ ፳፭ ።

ዳዊትም ፣ ይህን ፣ ሲያስረዳ ፣ ፊትህን ፣ በወወርህ ፣ ጊዜ ፣ ይደነግጣሉ ፣ ትንፋሻቸውንም ፣ ታወጣለህ ፣ ያልቃሉ ፣ ወደ ፣ መሬታቸውም ፣ ይመለሳሉ ፣ ካለ ፣ በኋላ ፣ እስትንፋስህን ፣ ትልካለህ ፣ ይፈጠራሉ ፣ የምድርንም ፣ ፊት ፣ ታድሳለህ ፣ ብሏል ፣ መዝ ፣ ፻፫ ፣ ፳፱ ። ኢሳይያስም ፣ ሙታን ፣ ሕያዋን ፣ ይሆናሉ ፣ ሬሳዎችም ፣ ይነሣሉ ፣ ተነሡ ፣ አመስግኑ ፣ በመሬት ፣ የምትኖሩ ፣ ጠልህ ፣ የብርሃናት ፣ (ዮሐይወት) ፣ ነውና ፣ ምድርም ፣ ሙታንን ፣ ታወጣለች ፣ ምዕ ፣ ፳፮ ፣ ፲፱ ።

በመጻሕፍት ፣ ሐዲሳትም ፣ ብዙ ፣ ማስረጃዎችን ፣ እና ገኛለን ። ትንሣኤ ፣ ሙታን ፣ የለም ፣ የሚሉ ፣ ሰዱቃውያን ፣ ከጌታ ፣ ዘንድ ፣ ቀርበው ፣ ከእኛ ፣ ዘንድ ፣ ሰባት ፣ ወንድማማች ፣ ነበሩ ። ታላቁ ፣ ሚስት ፣ አግብቶ ፣ ልጅ ፣ ሳይወልድ ፣ ሞተ ፣ ታናሹም ፣ እሷን ፣ አግብቶ ፣ ልጅ ፣ ሳይወልድ ፣ ሞተ ፣ ሰባቱ ፣ ሁሉ ፣ እሷን ፣ እያገቡ ፣ ልጅ ፣ ሳይወልዱ ፣ ሞቱ ፣ ኋላም ፣ እሷ ፣ ሞተች ፣ ትንሣኤ ፣

ሙታን ፡ አለ ፡ ትላላችሁ ፡ ሙታን ፡ በተነሡ ፡ ጊዜ ፡ ከሰባቱ ፡ ማናቸው ፡ ያገቧታል ፡ ብለው ፡ በጠየቁት ጊዜ ፡ መጻሕፍትን ፡ የአግዚአብሔርንም ፡ ኃይል ፡ በለማወቅ ፡ ትስታላችሁ ፡ ካለ ፡ በኋላ ፡ በትንሣኤስ ፡ ማግባትና ፡ መጋባት ፡ ክልክል ፡ ነው ፡ (የለም) ፡ እንደ ፡ እግዚአብሔር ፡ መላእክቶች ፡ በሰማይ ፡ ይሆናሉ ፡ ብሎ ፡ ትንሣኤ ፡ ሙታን እንዳለ ፡ አስረድቷቸዋል ፡ ማቴ ፡ ምዕ ፡ ፳፪ ፡ ቀ ፡ ፳፫ ፡ ራእ ፡ ፳፩ ፡ ፲፮ ።

ከዚህም ፡ ቀጥሎ ፡ ስለትንሣኤ ፡ ሙታን ማ ፡ ከእግዚአብሔር ፡ ዘንድ ፡ የተነገረውን ፡ አላነበበችሁምን ፡ እንዲህ ፡ ሲል ። እኔ ፡ የአብርሃም ፡ አምላክ ፡ ነኝ ፡ የይስሐቅ ፡ አምላክ ፡ ነኝ ፡ የያዕቆብም ፡ አምላክ ። እግዚአብሔር ፡ የሙታን ፡ አምላክ ፡ አይደለም ። የሕያዋን እንጂ ፡ ብሏል ። ዘፀአቲ ፡ ፮ ፡ ፲፮ ። ዕብ ፡ ፲፩ ፡ ፲፮ ። የሐስንም ፡ በጻፈው ፡ ወንጌል ፡ እውነት ፡ እውነት ፡ አላችኋለሁ ፡ ጊዜ ፡ እንድትመጣ ፡ እርሷም ፡ ዛሬ ፡ ናት ፡ ሙታን ፡ የአግዚአብሔርን ፡ ልጅ ፡ ቃል ፡ የሚሰሙበት ፡ የሚሰሙም ፡ ይድናሉ ፡ ምዕ ፡ ፳፭ ፡ ፳፭ ፡ ካግመኛም ፡ በዚህ ፡ አታድንቁ ፡ ጊዜ ፡ ትመጣላችኛበመ ፡ ቃብር ፡ ያሉ ፡ ሁሉ ፡ ቃሉን ፡ የሚሰሙበት ፡ ፩ ፡ ተስ ፬ ፡ ፲፭ ። መልካም ፡ የሠሩ ፡ ወደሕይወት ፡ ትንሣኤ ፡ ይወጣሉ ፡ ክፉም ፡ የሠሩ ፡ ወደፍርድ ፡ ትንሣኤ ፡ ም ፡ ፮ ፡ ፵ ። ዳን ፡ ፲፪ ፡ ፪ ። ለእኔም ፡ በእግዚአብሔር ፡ ተስፋ ፡ አለኝ ፡ እርሳቸው ፡ ደግሞ ፡ እራሳቸው ፡ የሚጠብቁት ፡ ጊዜ ፡ እንዳለው ፡ የሙታን ፡ ትንሣኤ ፡ ይሆን ፡ ዘንድ ፡ ለጳድቃን ፡ ለኃጢአተኞችም ፡ ቀ ፡ ፲፭ ፡ ዳን ፡ ፲፪ ፡ ፪ ፡ የሐ ፡ ፳ ፡ ፳፭ ።

ሐዋርያው ፡ ጳውሎስም ፡ ትንሣኤ ፡ ሙታን ፡ የለም ፡ ፈርሰን ፡ በስብሰታ ፡ እንቀራለን የሚሉ ሰዎችን ፡ ሲገሥጽ ፡ እንዲህ ፡ ብሏል ። አንተ ፡ ሰነፍ ፡ ሰው ፡ አንተ ፡ የምትዞራው ፡ ሕያው ፡ አይሆንም ካልሞተ ፡ ያም ፡ የምትዘራው ፡ ዘር ፡ የሚሆነው ፡ ሥጋ ፡ አይደለም ። ነገር ፡ ግን ፡ ዘር ፡ ብቻ ፡ ነው ። የስንዴ ፡ ወይም ፡ የገብስ ፡ ወይም ፡ የማናቸውም ፡ ዘር ፡ ቢሆን ፡ ካለ ፡ በኋላ ፡ የሙታን ፡ ትንሣኤ ፡ ናት ፡ በጥፋት ፡ ይዘራል ፡ ያለ ፡ ጥፋት ፡ ይነሣል ፡ በለመክበር ፡ ይዘራል ፡ በክብር ፡ ይነሣል ፡ በድካም ፡ ይዘራል ፡ በኃይል ፡ ይነሣል ፡ እንደ ፡ ዓይን ፡ ቅዕበት ፡ ድንገት ፡ መለከት ፡ በተነፋ ፡ ጊዜ ፡ ሙታን ፡ ያለጥፋት ፡ ይነሣሉ ፡ ፩ ፡ ቆሮ ፡ ም ፡ ፲፮ ፡ ፴፮ ፡ ፶፮ ።

የሐስንም ፡ በራአዩ ፡ የትንሣኤን ፡ ነገር ፡ አጥልቶ ፡ ተናግሯል ፡ እንዲህ ፡ ሲል ፡ ታላቅ ፡ ነጭ ፡ ዙፋን ፡ አየሁ ፡ ከተቀመጠበትም ፡ ሬት ፡ ሸሽች ፡ ሰማይም ፡ በታም ፡ አልተገኘላቸውም ፡ ማቴ ፡ ፳፭ ፡ ፴፩ ፡ ፪ ፡ ዴጥ ፡ ፫ ፡ ፯ ። ሙታንንም ፡ አየሁ ፡ ታናሾችንም ፡ ታላቆችንም ፡ በእግዚአብሔር ፡ ሬት ፡ ቁመው ፡ መጻሕፍትም ፡ ተከፈተ ፡ ሌላም ፡ መጽሐፍ ፡ ተከፈተ ፡ እሱም ፡ የሕወት ፡ መጽሐፍ ። ሙታንም ፡ ተፈረደባቸው ፡ በመጻሕፍት ፡ ተጽፎ ፡ እንደ ነበረ ፡ እንደ ፡ ሠሩት ፡ መጠን ፡ ምዕ ፡ ፲፩ ፡ ዳን ፡ ፯ ፡ ፲ ፡ ም ፡ ፫ ፡ ፭ ። ሬል ፡ ፱ ፡ ፫ ፡ ሮሚ ፡ ፪ ፡ ፮ ።

መጻሕፍተ ፡ ሊቃውንትም ፡ የትንሣኤ ፡ ሙታንን ፡ ነገር ፡ በብዙ ፡ አንቀጽ ፡ አስረድተዋል ፡ በአመክንዮ ፡ ትንሣኤ ፡ ሙታን ፡ እንዳለ ፡ ጳድቃንና ፡ ኃጥአን ፡ እንዲነሡ ፡ ሰው ፡ ሁሉ ፡ እንደ ፡ ሥራው ፡ ይፈረድበት ፡ ዘንድ

የፍርድ ፡ ቀን ፡ እንዳለ ፡ እናምናለን ፡ ብለዋል ፡ (ሃይ ፡ አበ) ፡
ሠለስቱ ፡ ምዕትም ፡ ትንሣኤ ፡ ሙታን ፡ ለዘለዓለም ፡ የሚ
ሠጥ ፡ ሕይወትም ፡ እንዳለ ፡ ተስፋ ፡ እናደርጋለን ፡ ብለ
ዋል ፡ ሃይ ፡ አበ ።

አትናቴዎስም ፡ (ወከበ ፡ ነአምን ፡ ትንሣኤ ፡ ሙታን ፡
ጻድቃን ፡ ወሳጥአን ፡ ወሀለዎሙ ፡ ከሎሙ ፡ ይትነሥኡ ፡
ዘእንበለ ፡ ሙስና ፡ ወይትፈደዩ ፡ እምነበ ፡ ፈጣሪሆሙ ፡
እመሂ ፡ ሠናዩ ፡ አው ፡ እኩዩ) ፡ ትንሣኤ ፡ ሙታን ፡ እን
ዳለ ፡ ጻድቃንና ፡ ሳጥአን ፡ ጥፋት ፡ ሳያገኛቸው ፡ ይነሡ ፡
ዘንድ ፡ ዋጋቸውን ፡ ይቀበሉ ፡ ዘንድ ፡ እንዳላቸው ፡ እናም
ናለን ፡ ብሏል ። ሃይ ፡ አበው ።

ኤጲፋንዮስም ፡ ትንሣኤ ፡ ሙታንን ፡ በምሳሌ ፡
ሲያስረዳ ፡ እንዲህ ፡ ብሏል ። (እስመ ፡ ሶበ ፡ የዐርብ ፡
ፀሐይ ፡ ንከውን ፡ በአምሳለ ፡ ዝንቱ ፡ ከመ ፡ ምዉ-
ታን ፡ ወሶበ ፡ ይትፈጸም ፡ ሌሊት ፡ ወትሠርቅ ፡ ብርሃን ፡
ንነቅህ ፡ እምንዋም ፡) ፀሐይ ፡ በገባ ፡ ጊዜ ፡ በዚህ ፡
አምሳል ፡ እንደምውታን ፡ እንሆናለን ፡ ሌሊት ፡ በተፈ-
ጸመ ፡ ጊዜ ፡ ፀሐይ ፡ በወጣ ፡ ጊዜ ፡ ግን ፡ ከእንቅል
ፋችን ፡ እንነቃለን ። ዳግመኛ ፡ እንዲህ ፡ ብሏል ። ወከ
ዕበ ፡ ይሚህሩ ፡ አምሳለ ፡ ትንሣኤ ፡ ዘርዕ ፡ ዘይቀውም ፡
ውስተ ፡ ገራህት ፡ እምድኅረ ፡ ይትመተር ፡ ወይትዐ
ፀድ ፡ አምሳለ ፡ ፀአትን ፡ እምዝዩ ፡ ወእምዝ ፡ ይትቀ
በር ፡ ውስተ ፡ ምድር ፡ ወእምድኅረ ፡ ተቀብረ ፡ ውስተ ፡
ምድር ፡ ይሠርዕ ፡ ዳግመ ፡ ወይትነሣኦ ።

በምድር ፡ የሚዘራ ፡ ዘር ፡ አፈር ፡ ከለበሰ ፡ ከፈረሰ ፡
ከበሰበሰ ፡ በኋላ ፡ ተመልሶ ፡ ሙብቀሉ ፡ ሙታን ፡ በመቃ

ብር ፡ ከተቀበሩ ፡ ከፈረሱ ፡ ከበሰበሱ ፡ በኋላ ፡ መነሣታ
ቸውን ፡ ያስረዳል ። ወአንበጣ ፡ እምድኅረ ፡ ሞተ ፡ ይት-
ነሣኦ ፡ እምነ ፡ ምድር ፡ በልደት ፡ እምዘ ፡ ወዕኦ ፡ እም
ኔሁ ፡ አንበጣም ፡ ሙቶ ፡ ከተቀበረ ፡ በኋላ ፡ ከራሱ ፡
በሚገኝ ፡ ልደት ፡ ከምድር ፡ ውስጥ ፡ ይነሣል ፡ (እሉ ፡
እሙንቱ ፡ ያኤምሩን ፡ ተስፋ ፡ ንሣኤ ፡ በብዙኅ ፡ አምሳ
ላት ፡) እሊህም ፡ ተስፋ ፡ ትንሣኤን ፡ በብዙ ፡ አምሳል ፡
ያስረዱናል ፡ ካለ ፡ በኋላ ፡ (አሕዝብዩ ፡ እወዲ ፡ መንፈሱ ፡
ሕይወት ፡ ውስቴትክሙ ፡ ወተሐይወ ፡) ወገኖቹ ፡ ሆይ ፡
የሕይወትን ፡ መንፈስ ፡ አሳድርባችኋለሁ ፡ ትድናላችሁ ፡
ብሏል ።

እንግዲህ ፡ ይህችን ፡ ትንሽ ፡ መጽሐፍ ፡ ምዕመናን ፡
አንበው ፡ እንዲጠቀሙባት ፡ ሕፃናትም ፡ እንዲማሯት ፡
ከብሉይና ፡ ከሐዲስ ፡ ከመጻሕፍተ ፡ ሊቃውንትም ፡ ማስረጃ ፡
እየሠጠን ፡ ተናግረናል ። ስለዚህም ፡ ምዕመናን ፡ ሁሉ ፡
ሊያውቁቸው ፡ ሊያሳውቁቸው ፡ ሊማሩዋቸው ፡ ሊያስተ
ምሯቸው ፡ ይገባል ። እሊህንም ፡ አምስቱን ፡ አዕማዶ ፡
ምሥጢር ፡ ያልተማረ ፡ ያላስተማረ ፡ ከምዕመናን ፡ ቀጥር ፡
አይገባም ፡ ይህንም ፡ ስናገር ፡ ለአደንግጾ ፡ ለአፍርሆ ፡ ሳይ
ሆን ፡ ለማንቃት ፡ ለማትጋት ፡ ነው ። ምዕመናን ፡ ሆይ ፡
ይህችን ፡ ትንሽ ፡ መጽሐፍ ፡ ከብሉይ ፡ ከሐዲስና ፡ ከሊ
ቃውንት ፡ ንባቡንና ፡ ምሥጢሩን ፡ በማገናዘብ ፡ አዘጋጅቼ ፡
ሳቀርብላችሁ ፡ እንድትጠቀሙባት ፡ መንፈሳዊ ፡ ምኞቱ ፡
ከፍ ፡ ያለ ፡ ነው ። ስሕተትም ፡ በገኝባት ፡ ጥያቄያችሁን ፡
በትሕትና ፡ የምቀበል ፡ መሆኔን ፡ እገልጻለሁ ። አስጀምር ፡
ለአስፈጻሚን ፡ አምላክ ፡ ምስጋና ፡ የባሕርዩ ፡ ነው ፡
አሜን ።

ተረፊ ቀጥር	አርዕስት ።	ገጽ
፩	ምሥጢረ ፡ ሥላሴ ፡	፲፫
፪	ምሥጢረ ፡ ሥጋዊ ፡	፲፱
፫	ምሥጢረ ፡ ጥምቀት ፡	፴
፬	ምሥጢረ ፡ ቀርባን ፡	፴፮
፭	ምሥጢረ ፡ ጎንግኤ ፡ መታን ።	፵፭